

KURIER Popularny

Organ Wojewódzkiego Komitetu

PPS

Rok II

Łódź, niedziela 16 czerwca 1946 r.

Nr 164 (231)

W służbie Niepodległości i Socjalizmu

Przyjadą dziś ze wszystkich stron naszego kraju na zgłiszczą zrujnowanej stolicy ofiarni żołnierze Rzeczypospolitej, bojownicy o Niepodległość i Socjalizm, na Zjazd swój przybędą wszyscy, dla których walka z okupantem, z dziczą germańską, z hitleryzmem, była nakazem sumienia i wynikiem głębokiego przekonania, uścisną sobie po latach trudu twarde dłonie wszyscy ci, dla których szkołą życia, drogowskazem i nauką postępowania we wszystkich okolicznościach były szeregi POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ. Kiedy zaciągali się pod sztandary czerwone, wyczuwając na nich święte słowa NIEPODLEGŁOŚĆ I SOCJALIZM, gdy przed dziesiątkami lat w okresie gnębienia polskiego słowa przez pogromców wolności trafili w mroki konspiracji do PARTII, KTÓRA BYŁA KUZNICĄ WALKI REWOLUCYJNYCH o Polskę i sprawiedliwość społeczną, wiedzieli, że celem ich jest wolność, a obowiązkiem walka nieustanna aż do ostatecznego zwycięstwa.

Dlatego socjalistów polskich nie zaskoczył wrzesień lopotących skrzydeł samolotów wyposażonych w przekłete znaki faszystowskiej swastyki, nie przeraził ich huk rozrywających się pocisków armatnich i pękających bomb, nie przestraszył wściekły ryk wydoływający się z gardzieli brunatnych szaleńców, obwieszających swoje zwycięstwo nad zniewolonym narodem. Nie upadali na duchu, nie przestali wierzyć w zwycięstwo słusznej sprawy ani wtedy, gdy potężna machina wojenna podpalaczy świata wżerała się coraz głębiej w granice pokonywanych państw, ani wówczas, gdy szeregi zakutych w kajdany narodów zwiększały się z zawrotną szybkością, ich postawy bojowej, zapatu, energii i determinacji nie potrafiły osłabić nawet tchórzowskie szlaki zaleszczyckie, po których chyłkiem zmykali sprawcy nieszczęścia narodowego, tak butni i silni ilekroć chodziło o pozabawianie praw do życia mas ludowych...

Bojownicy, którzy dzisiaj odbywają swój zjazd w zniszczonej, ale wolnej i polskiej Warszawie, znali swoje obowiązki, byli do nich przygotowani, wzięli je na siebie od pierwszej chwili. Nie robili porachunków z Ojczyzną, nie pamiętali starych krzywd i żalów, nie szukali satysfakcji wówczas, gdy wróg odwieczny niszczył i burzył dorobek całych pokoleń. Wychowani w atmosferze przywiązania do wolności, w poczuciu odpowiedzialności za losy kraju i ludu pracującego, pełni zaufania do programu i zasad, którym zawsze byli wierni, poszli drogą,

którą wskazywała im POLSKA PARTIA SOCJALISTYCZNA, jej historia i dorobek, zwycięstwa i klęski, drogą bezkompromisowej, twardej walki na wszystkich odcinkach życia...

Członkowie PPS, spadkobiercy wspaniałych czynów Okrzeji, Montwiłła - Mireckiego, Barona i Szulmana, wiedzieli, że każda droga walki wiedzie do Polski wolnej, tak, jak wiedzą dzisiaj, że celem ostatecznym jest Polska, oparta o równość i sprawiedliwość społeczną. Dlatego na przystanku NIEPODLEGŁOŚĆ nie wysiadają socjaliści polscy, dlatego dumnie i uparcie, śmiało i odważnie, zawsze i wszędzie podkreślają znaczenie i wartość CZERWIENI SWOICH SZTANDARÓW, wiodących do socjalizmu.

Nie wszyscy z nas zdolni byli do walki zbrojnej w dosłownym znaczeniu. Nie każdy umiał trzymać w ręku broń, nie wszystkim dane było w szeregach partyzantów czy armii regularnej zmierzyć się z wrogiem. Ale wszyscy wiedzieli, że muszą walczyć, że walka musi być permanentna, systematyczna, bezkompromisowa i zwycięska. Wszyscy wiedzieli i czuli, że formy i sposoby walki niejednokrotnie dyktują warunki i okoliczności. Socjaliści polscy wiedzieli, że walczyć można i na-

leży w każdej formie, na wszystkich pozycjach i każdą uczciwą bronią.

Dlatego na Zjeździe socjalistycznych bojowników o Polskę spotkają się wszyscy, którzy chcieli walczyć bez względu na to, w jakim to czynili miejscu i przy czyjej pomocy, na jakiej ziemi i w jakich warunkach, na froncie, w podziemnej drukarni, w obozie koncentracyjnym, w więzieniu czy w lesie. Spotkają się wszyscy ci, którzy właśnie w momentach swojej walki ofiarnej i zwycięskiej nie zapomnieli z jakich wyszli szeregów, przez cały czas pamiętając, że w wiernej stoją służbie polskiego proletariatu...

I dlatego w ten dzień Zjazdu POLSKA PARTIA SOCJALISTYCZNA pozdrawia serdecznie i gorąco wszystkich wiernych bojowników.

ŻOŁNIERZY, którzy w wrzesniu, wyruszając w bój, wiedzieli, że przeciw potężnej stają machinie, a mimo to ofiarnie i do końca wytrwali na swych posterunkach, zajmowali pozycje opuszczone przez innych, kwitując swoje serdeczne przypięczętowanie swe przywiązanie do wolności i niepodległego bytu.

TULACZY, którzy na obce rzuceni ziemi, zdala od stron rodzinnych w mroźne dni i noce, w

czasie upałów tropikalnych i suszy na pustyniach i bezludnych wydmach, oddzieleni dziesiątkami tysięcy kilometrów od Ojczyzny, ostrzami bagnatów torowali sobie drogę do kraju, walczyli na morzu i w powietrzu o każdej godzinie dnia i nocy.

PARTYZANTÓW I BOJOWCÓW przemierzających lasy polskie z bronią w ręku, wycinających w pień hordy germańskie, wysadzających pociągi spieszące z bronią i amunicją dla zasilenia wroga.

ŁĄCZNIKÓW I KURIERÓW zawsze gotowych z narażeniem życia do przewożenia broni, rozkazów, bibuły konspiracyjnej, prasy podziemnej, raportów i biuletynów,

REDAKTORÓW I DRUKARZY nie patrzących nigdy na grożące niebezpieczeństwo, ludzi śmiało piszących o potrzebie i konieczności walki, bohaterów składających w ciemnych norach podziemnych czcionki drukarskie, puścujących w ruch maszyny i powielacze, kolporterów, którzy z uśmiechem na ustach i z dumą rozpowieszczali wśród ludu polskiego prawdziwe polskie, wolne słowo nie skażone jadem faszystowskim, nienawiścią i zbrodnią.

JEŃCÓW I ZAKŁADNIKÓW, poddawanych torturom i mękom

sadystycznym, którzy w najcięższych chwilach umieli zachować godność Polaka i socjalisty, organizować samoobronę i walkę konspiracyjną za drutami kolczastymi i grubymi murami obozów koncentracyjnych.

ROBOTNIKÓW, uprawiających sabotaż przez nieproduktywną pracę, niszczących maszyny i surowiec, wywołujących pożary fabryk i warsztatów, dekompletujących produkcję i wywołujących ferment i zamieszanie w strukturze gospodarczej wroga,

NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW socjalistycznych, prowadzących tajne komplety nauczania dla młodzieży polskiej, profesorów wyższych uczelni, odbywających wykłady w obliczu grożącej śmierci,

MŁODOCIANYCH ROBOTNIKÓW, ukrywających się latami przed wywiezieniem do Niemiec, wywiezionych, szerzących świadomość klasową i wiarę w zwycięstwo nad faszyzmem na ziemiach wroga polskości i cywilizacji,

WSZYSTKICH TOWARZYSZY, którzy na swoich posterunkach codziennej pracy w czasie okupacji swoim postępowaniem, odwagą, postawą i zdecydowaniem wytworzyli atmosferę bezwzględnej walki i wiary w zwycięstwo.

Nie ważne są nam dzisiaj nazwy formacji i pułków. Obojętne miejsca i kraje walki, bez znaczenia czy w mieście albo na wsi, czy z granatami w ręku czy z młotem, czy piórem, czy karabinem, móżdgiem czy siłą fizyczną niszczenia była potęga i lamana siła najazdu faszystowskiego na Polskę. POLSKA PARTIA SOCJALISTYCZNA wniosła poważny i piękny wkład krwi i życia w dzieło zniszczenia niebezpieczeństwa faszystowskiego. Doświadczenia półwiekowych zmagania i walk polskiego proletariatu, związane ściśle i nierozdzielnie z ideologią socjalistyczną, nagromadzona żywiołowa siła rewolucyjna mas, wychowanych przez światło umysłu polskiego ruchu socjalistycznego, zdała swój egzamin w dziejowej chwili zmagania świata i Polski o swoje oblicze.

Dlatego z dumą mówimy o ZJEŹDZIE SOCJALISTYCZNYCH BOJOWNIKÓW O WOLNOŚĆ, noszących na piersiach znaczki partyjne, idących pod tym samym co dotąd sztandarem, ufnym w swe siły i pomny swego ostatecznego celu, wyrażającego się w POLSCE WOLNEJ I NIEPODLEGŁEJ, opartej o równość powszechną i sprawiedliwość społeczną.

Artur Karaczewski.

Nie ma przeszkód dla sojuszu polsko-brytyjskiego — oświadcza prokurator Shawcross

KRAKÓW (PAP). W czasie pobytu swego w Krakowie prokurator Shawcross wygłosił do zebranych przedstawicieli władz i sądownictwa krakowskiego przemówienie, w którym poruszył kwestię kształtowania się wzajemnych stosunków brytyjsko-polskich. Naród polski i angielski łączą wspólne tradycje wolności i swobody oraz wspólną dążność do realizacji haseł demokratycznych w życiu państwa i narodu. Jeżeli istnieją jakiegokolwiek nieporozumienia pomiędzy Polską a Anglią są one zupełnie nieistotne. Jedną z przyczyn tych nieporozumień jest kwestia wystąpienia p. Churchilla w sprawie zachodnich granic Polski. Rząd brytyjski nie wyraża żadnych zastrzeżeń co do obecnych granic zachodnich Polski. Odwrotnie — życzy Polsce jak najszybszego zagospodarowania się na Ziemiach Odzyskanych. Jeśli chodzi o armię Andersa — rząd angielski nie do-

puści, aby armia ta stanowiła jakakolwiek siłę wojskową, czego dowodzi przeprowadzona demobilizacja żołnierzy andersowskich. Armia Andersa stanowi dla rządu brytyjskiego poważny kłopot również pod względem gospodarczym ze względu na konieczność zatrudnienia tysięcy zdemobilizowanych żołnierzy. Prokurator Shawcross stwierdza również, iż Anders nadużył w du-

żym stopniu udzielonej mu gościnności rządu brytyjskiego. Nie ma żadnych przeszkód dla przyjaźni i sojuszu polsko-brytyjskiego. Niema też żadnych podstaw do przypuszczenia możliwości nowej wojny, współpraca narodów, zrzeszonych w ONZ doprowadzi do pełnej stabilizacji pokoju światowego — zakończył swe przemówienie Sir Shawcross.

W republice włoskiej

RZYM (PAP). W chwili, gdy ex król włoski Humbert opuszczał bez słowa samolot, którym przybył do Lizbony na wygnanie, premier włoski de Gasperi, nowy tymczasowy szef państwa włoskiego, stanął przed mikrofonem rozgłośni rzymskiej, wzywając wszystkich Włochów do jedności.

Premier oświadczył, że deklaracja pożegnania króla włoskiego zawiera w sobie momenty, które mogą gro-

zić katastrofą dla kraju. De Gasperi potępił doradców królewskich, którzy nie odradzili królowi wydania takiego orędzia. Istnieje tylko jeden jedyny budowniczy losów kraju — powiedział premier — a jest nim naród włoski.

RZYM (PAP). Sąd specjalny w Rzymie wydał rozkaz ferowania wyroków w „Imieniu narodu włoskiego“, zamiast używania dawnej formułki w „imieniu króla“.

WITAMY ZJAZD PEPESOWCÓW uczestników walk z Niemcami

Do wszystkich członków PPS i OM TUR

W związku z Głosowaniem Ludowym CKW PPS i KC OM TUR zarządza od dnia 19 czerwca br. pełną mobilizację wszystkich członków partyjnych i OM TUR.

Od dnia 19-30 czerwca br. Komitety terenowe, fabryczne i zakładowe podporządkowane zostają pełnomocnikom referendum.

Powołuje się 5 pełnomocników generalnych na obszar całego państwa.

Na terenie województw i powiatów powołuje się pełnomocników wojewódzkich i powiatowych.

Dla od 3-5 obwodów głosowania pełnomocnik powiatowy wyznaczy jednego pełnomocnika obwodowego.

Wszystkie Komitety Koła i mierzowe zaufania, znajdujące się na określonym terenie, podlegają właściwym pełnomocnikom referendum (wojewódzkim, powiatowym, obwodowym).

Wszyscy pełnomocnicy zaopatrzeni będą w legitymacje wystawione przez Sekretarza Generalnego CKW PPS.

Zadaniem pełnomocników jest: całościowo zmobilizowanie wszystkich członków Partii dla akcji propagandowej referendum oraz dla pomocy odpowiednim władzom w pracach technicznych, związanych z powszechnym głosowaniem ludowym.

Żaden członek Partii lub OM TUR nie może odmówić wykonania zleconego mu przez właściwego pełnomocnika zadania.

Komitety i członkowie Partii zobowiązani są z własnej inicjatywy udzielać pełnomocnikom wszelkiej potrzebnej pomocy.

Członkowie Partii posiadający jakiegokolwiek środki lokomoty, o ile sami ich nie używają w związku z głosowaniem, oddają je do dyspozycji pełnomocnika referendum.

W dniach od 21-24 czerwca br. członkowie Partii i OM TUR za-

mieszkał na terenie przydzielonym odpowiedniemu pełnomocnikowi obwodowemu referendum zgłasza się do niego dla otrzymania dyrektyw i instrukcji.

Miejsce urzędowania pełnomocników wskaże każdorazowo miejscowy Komitet PPS i OM TUR.

Na okres od 19 - 30 czerwca wstrzymuje się wszelkie prace i ze-

brania partyjne, nie związane z referendami.

Pełnomocnicy referendum współpracować będą czynnie na swym odcinku z Komitetami głosowania ludowego i międzypartyjnymi komitetami propagandy referendum.

Przewodniczący KC OM TUR-u
R. OBRACZKA
Sekretarz Generalny CKW PPS
I. CYRANKIEWICZ

Konferencja paryska

PARYŻ (PAP) Na nową konferencję ministrów spraw zagranicznych wielkiej czwórki przybyli już ministrowie Byrnes, Molotov i Bevin. Na sobotnim inauguracyjnym posiedzeniu przewodniczył minister spraw zagranicznych Bidault.

LONDYN (PAP) Brytyjski mi-

nister spraw zagranicznych Bevin, wsiadając do samolotu powiedział z uśmiechem, że jest pełen nadziei.

LONDYN (PAP) Premier Unii Południowo-Afrykańskiej, generał Smuts powrócił z Londynu, gdzie brał udział w konferencji dominialnej i oświadczył, że konferencja ministrów spraw zagranicznych w Paryżu jest wydatnym rzeniem niesłychanej wagi dla całej ludzkości.

Nowa zbrodnia Franco

LONDYN (PAP) Na mocy wyroku sądu frankistowskiego zostali skazani na śmierć Julio Sanchez Fernandez i Leon Encinas, oskarżeni o umieszczenie bomby przed 18 miesiącami w niemieckim biurze propagandowym, które mieściło się w głównej siedzibie Falangi w Madrycie.

Indonezja walczy

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi z Batawii, że działania wojenne przybrały na sile na Jawie oraz dookoła Medam na Sumatrze. Zaostrzyła się również sytuacja polityczna. W Batawii wyraźnie słychać strzały artyleryjskie. Wojska 23 dywizji indyjskiej, które kilka dni temu zajęły pozycje w pobliżu miasta, atakowane są przez ekstremistów jawajskich. W kołach politycznych spodziewają się, że odpowiedź rządu Indonezji na projekt holenderski doręczona zostanie gubernatorowi Indonezji na Jawie i Sumatrze. Inne wyspy Indii Wschodnich będą natomiast podporządkowane władzom holenderskim, o ile porozumienie zostanie osiągnięte. Indonezyjczycy zaznaczają, że są rozczarowani propozycjami holenderskimi zwłaszcza w dziedzinie gospodarczej i wojskowej.

LONDYN (PAP). Samoloty brytyjskie zrzuciły w okręgu Surabaja

ulotki z ostrzeżeniem, że dalsze ruchy wojsk jawajskich w tym okręgu będą uznane za poczywanie wroga i spowodują niezwłocznie bombardowanie z powietrza. Ulotki przypominają, iż wszelkie ruchy wojsk i pociągów podczas trwania negocjacji między rządem holenderskim i przedstawicielami republiki Indone-

zji miały być wstrzymane na mocy wzajemnego porozumienia. Według ostatnich wiadomości spodziewane jest przybycie do Batawii naczelnego dowódcy sił brytyjskich w południowo-wschodniej Azji gen. Stopforda, który odbędzie konferencję z holenderskim gubernatorem Van Mookiem.

Naród jugosłowiański sądzi zdrajcę Michajłowicz—przyjaciela faszystów

MOSKWA (PAP) „Krasnaja Zwiezda” w przeglądzie międzynarodowym na marginesie procesu Michajłowicza pisze: „Pod naciskiem niezbitych dowodów rzeczowych i dokumentów Mi-

chajłowicz zmuszony był przyznać w sądzie, że czelnicy związani byli z Niemcami i dokonali zbrodni wobec swego kraju. W świetle tych wszystkich faktów tym dziwniejsze wydają się uporczywe usiłowania niektórych organów prasy anglo-amerkańskiej, starających się zaprzeczyć winie Michajłowicza i przedstawić go jako „ofiara”.

Konserwatywny dziennik „Daily Telegraph and Morning Post” i hearstowski „New York Journal and American” nazywają Michajłowicza „wielkim patriotą”. „New York Times” jeszcze przed procesem zapewniał, powołując się na „absolutnie wiarygodne źródła”, że Michajłowicz „jest torturowany”. Jakżeż wyglądają te „wiarygodne źródła” teraz, gdy sam Michajłowicz oświadczył przed sądem, że sto-

sunek do niego w czasie śledztwa był „bardzo dobry”. Przed obliczem światowej opinii i w obecności przedstawicieli prasy zagranicznej sąd jugosłowiański rozplątuje kłębek potwornych zbrodni Draży Michajłowicza. Panura postać tego sprzedawczyka własnego kraju, pomocnika okupantów faszystowskich, ujawnia się na procesie w całej okazałości. Ale warto jest teraz zwrócić uwagę, kogo ten zawzięty wróg demokracji uważał za swych współwynawców za granicą. Horthy na Węgrzech, Maniu w Rumunii, Zarwas w G. cji — oto przyjaciele polityczni Michajłowicza i jego stronników, pociągających do odpowiedzialności przez sąd narodów jugosłowiańskich — kończy „Krasnaja Zwiezda”.

W poniedziałek, dn. 17 czerwca b. r. o godzinie 5 pop. odbędzie się na stadionie Zjednoczonych przy ul. Kilińskiejk, pod gołym niebem

Wielkie Zgromadzenie Publiczne

na którym przemawiać będą w sprawie głosowania ludowego przedstawiciele C.K. Z. Z. z Warszawy oraz łódzcy działacze zawodowi.

Cały proletariat m. Łodzi wzywa się do przybycia na Zgromadzenie

OKRĘGOWA KOMISJA
ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

W paru słowach

WASZYNGTON (PAP). Komisja walutowo-bankowa izby reprezentantów uchwaliła większością głosów przeciwko 5 projekt ustawy o udzieleniu pożyczki Wielkiej Brytanii, zatwierdzoną już przez senat.

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi z Teheranu, że premier azerbejdżański Piszewari zwrócił się z prośbą o zwolnienie go z zajmowanego stanowiska do prezydium parlamentu azerbejdżańskiego. Prezydium przyjęło w zasadzie dymisję Piszewari, prosząc go jednak o sprawowanie obowiązków do chwili wyjaśnienia sprawy zastępstwa.

LONDYN (PAP). John Strachey, brytyjski minister sprawozdawczy, ma udać się w poniedziałek do Kanady i Stanów Zjednoczonych dla odbycia rozmów w sprawie dostaw pszenicy dla Wielkiej Brytanii.

MOSKWA (PAP). Na mocy dekretów prezydium rady najwyższej ZSRR utworzone zostały 2 nowe ministerstwa, ministerstwo przemysłu medycznego i ministerstwo geologii.

LONDYN (PAP). W maju br. tygodniowe wydobycie węgla w Wielkiej Brytanii spadło w porównaniu z kwietniem o 450 tysięcy ton.

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi z Kairu, że kilkuset radiotelegrafistów w Egipcie przystąpiło do strajku paraliżując cały ruch telegraficzny w kraju. Do strajku przyłączyli się również telefonisti.

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi, że w czasie jednodniowej rewolucji, która wybuchła w stolicy Boliwii, La Pazo i została stłumiona przez rząd, lotnicy powstańców zrzucili bomby na parlament i radę miejską. Bomby te nie wybuchły. Dwa samoloty, które nie powróciły do swych baz, schroniły się do Peru. Rozruchy pociągnęły za sobą szereg ofiar w zabitych i rannych.

Wielu działaczy politycznych zostało aresztowanych. Dwa dzienniki konserwatywne i jeden niezależny zostały skonfiskowane. Wydawca zamkniętego niezależnego dziennika „La Razon” oraz kilku oficerów znajdują się pod opieką ambasady peruwiańskiej.

Węgiel polski zdobywa świat Rośnie nasz eksport

PARYŻ (PAP). Pierwszy transport z węglem polskim, który zawiązał do portu w Caen, został przyjęty przez ministra produkcji przemysłowej Marcela Paula. Minister złożył w związku z przybyciem węgla polskiego następujące oświadczenie korespondentowi PAP w Paryżu: „Francja jest wdzięczna za wysiłek, jakiego dokonał rząd i naród polski dla naszego kraju. Te pierwsze 100 tysięcy ton węgla, przybywające z Polski, stanowią w naszym stanie trudności energetycznych wkład, którego nie można niedocenić. My ze swej strony chcemy rozwijać stosunki handlowe z nową Polską. Jesteśmy gotowi okazać Polsce pomoc zwłaszcza w dziedzinie przemysłu elektrycznego i mechanicznego i wierzymy, że Polska będzie mogła dostarczać nam węgla w ilościach, jakimi będzie dysponować. Rozwój stosunków gospodarczych przyczyni się w znacznym stopniu do zacieśnienia więzów przyjaźni między Francją a Polską. Mamy także nadzieję, że stosunki gospodarcze przyspieszą rozwiązanie zagadnień naszego bez-

pieczeństwa w ramach naszych paktołów z wielkimi krajami sojusznymi. Solidarność polsko-francuska będzie stanowić kamień węgielny bezpieczeństwa naszych dwóch krajów, jak również powszechnego pokoju”.

WARSZAWA (PAP). Federacja pracowników metalurgii we Francji i koloniach wysłała do rządu polskiego telegram dziękczynny w związku z wysyłką węgla polskiego. Prosimy rząd polski — głosi depecha — o zakomunikowanie górnikom i metalowcom polskim braterskich pozdrowień i podziękowań pracowników metalurgii francuskiej za pomoc narodu polskiego dla Francji. Pragniemy ścisłego porozumienia między narodem polskim i francuskim dla wspólnej walki z faszyzmem i reakcją dla obrony wolności, demokracji i pokoju. Federacja metalowców Generalnej Konfederacji Pracy 218, ul. Lafayette, Paryż.

SZTOKHOLM (PAP). Jak donosi rządowy „Morgen Tidningen” import węgla do Szwecji wyniósł w miesiącu maju br. 324 tysiące ton, z

czego 240 tysięcy dostarczyła Polska, 40 tysięcy nadeszło z Ruhry, 30 tys. ze Stanów Zjednoczonych i małe ilości z Holandii i Anglii. W związku z tym pisze „Morgen Tidningen”: „Minister Handlu Myrdal miał więc rację, kiedy w swoim niedawnym wywiadzie prasowym zapowiedział, że dostawy węgla z Polski przekroczą dotychczasowy rekord 180 tys. ton miesięcznie. Okazało się, iż w tym miesiącu Polska dostarczyła o 60 tysięcy ton więcej, tj. 240 tys. ton”.

Demokraci greccy protestują

MOSKWA (PAP) Kierownictwo greckiej konfederacji pracy postanowiło proklamować 24-godzinny strajk generalny na znak protestu przeciwko ustawie, krępującej działalność związków

zawodowych w Grecji, o ile parlament ustawy tej nie unieważni. W greckich kołach urzędowych oświadcza, że rząd zdecydowany jest bezwzględnie stłumić strajk.

Niemcy wolać okupację radziecką

BERLIN (PAP) Na żądanie władz radzieckich przeprowadzana obecnie między strefami wy-

miłana ludności, została wstrzymana do dnia 15 czerwca. Władze radzieckie motywują swe żądanie ogromnym napiwem ludności ze strefy amerykańskiej do radzieckiej. Po dniu 15 czerwca do strefy radzieckiej będą dopuszczane tylko niewielkie transporty ludności z Bawarii, których przewóz musi być zatwierdzony przez Radę Kontrolną w Berlinie.

Trzykrotne „tak” — to jedyna odpowiedź demokracji

Podział władzy prowadzi do braku zdecydowania i słabości

Dlaczego bez senatu?

PPS — jak również międzynarodowy ruch socjalistyczny — jest zwolenniczką jednoizbowego systemu parlamentarnego. Argumenty, które przytacza się na poparcie tego stanowiska sprowadzają się do tychczas raczej do rejestrowania doświadczeń z historii parlamentów. Znacznie rzadziej próbowano szukać przyczyn tych zjawisk, które zachodziły na tym terenie. Doświadczenie wykazywało, że wszystkie drugie izby parlamentów świata (senaty) były jeśli nie reakcyjne, to co najmniej konserwatywne. Dlaczego? Co powodowało taki stan rzeczy? Wyjaśnijmy to.

Warunki w jakich powstawały drugie izby parlamentów zawsze były tego rodzaju, że oblicze ich musiało być inne niż izb pierwszych (sejmów). Było to zresztą zgodne z celem, bo po cóż było wybierać drugą izbę identycznie podobną? Odmienne ordynacja wyborcza, zawierająca szereg ograniczeń dla wyborców i kandydatów do drugiej izby, sprawiała, że elementy reakcyjne i konserwatywne korzystały z premii swego rodzaju, były uprzywilejowane. Główną rolę odgrywało tu podniesienie wieku wyborców i kandydatów na senatorów. Pozornie słuszny argument, że bardziej dojrzały obywatel dokonają lepszego wyboru, a bardziej doświadczeni postawie będą lepiej i bardziej sprawować swoje obowiązki reprezentanta narodu okazał się błędem. W parlamentach bowiem posłowie działają zasadniczo zgodnie z wytycznymi partii politycznych i wszyscy bez różnicy wieku, bez względu czy są posłami pierwszej czy drugiej izby głosują i pracują według dyrektyw swoich partii politycznych. Młodzi, czy starzy działacze partyjni jednakowo podlegają dyscyplinie partyjnej.

Z wyborów do drugiej izby, na skutek podniesienia wieku był wyeliminowany element młody i postępowy, a natomiast brała udział cała reakcja oraz ta część społeczeństwa, która bądź zrezygnowała z walki o lepsze jutro na skutek wyczerpania i zaniku wiary w swe ideały, bądź na skutek zmiany warunków materialnych zaprzedała się kapitalistom. W rezultacie, wprowadzając szereg młodszych roczników obywateli z udziałem w wyborach stwarzano sztucznie zupełnie inną fizjognomię masy wyborczej do senatu niż ta, którą posiadała masa wyborców do pierwszej izby. Oczywiście, że taki skład wyborców wybierał izbę, która nie reprezentowała całego narodu, lecz tylko jego część, około dwie trzecie. (Według naszej konstytucji marcowej dziesięć młodych, najliczniejszych roczników obywateli głosujących do sejmiku nie miało prawa udziału w wyborach do senatu). Ponadto

ta druga izba z przyczyn wyżej wymienionych musiała być bardziej zachowawcza i posiadać więcej elementu reakcyjnego niż pierwsza.

Reasumując, doświadczenie i szczegółowa analiza, przekonują nas, że w ustroju demokracji burżuazyjnych druga izba nie była i nie mogła być reprezentantką woli całego narodu, oraz że była i musiała być organem konserwatywnej i reakcyjnej części społeczeństwa.

Zachodzi teraz pytanie czy w ustroju, który stanowi demokrację ludową, istnienie drugiej izby grozi stworzeniem forum dla reakcji. Można przecież spodziewać się, że naród, który wziął władzę w swe ręce i który będzie wybierał bez policyjnej i finansowej opieki kapitalistów i faszystów wybierze sobie obydwie izby rzeczywiście demokratyczne.

Niestety, w naszych warunkach nie jest to pewne. Jesteśmy przecież w fazie przebudowy społecznej i nasi rodzimi kapitaliści, reakcyjniści i konserwatyści jeszcze żyją, jeszcze marzą o powrocie dawnych czasów. Ponadto, niewypienione jeszcze elementy szlacheckie, zjawiska specyficznie polskiego, niepokrywającego się ze społecznym charakterem grup drobnomieszczańskich, wśród których „szlacheckość” niepodzielnie panuje, czynią najmniej uświadomioną część społeczeństwa, szczególnie podatną na propagandę reakcji w postaci podsyłania nastrojów malkontentów. Niestety, będą oni głosować i będą korzystać z biernego prawa wyborczego, oczywiście chroniąc się pod jakąś maską. Ponieważ ze względów wyższej konieczności państwowej musimy przeprowadzić wybory w najbliższym czasie, więc wybie-

ranie teraz do dwóch izb — nasuwa poważną obawę, że do senatu mogą wejść elementy wsteczne.

Jednak nie ten wzgląd jest dla nas najważniejszy. Teraz, kiedy budujemy państwo nowe, chodzi nam o coś bardziej istotnego. Przez przeprowadzenie systemu jednoizbowego dążymy do wydobycia rzeczywistej woli ludu, do jej ucieleśnienia i umiejscowienia. Ponadto tą drogą zmierzamy do faktycznej władzy ludu, władzy silnej, działającej energicznie i bez długich wahań.

Podział władzy prowadzi do braku zdecydowania i do słabości. Wszyscy zapewne z doświadczenia wiemy, że najtrudniej osiągnąć cokolwiek tam, gdzie działają dwa lub więcej organów władzy o podobnych kompetencjach. Dążąc do pełnej władzy ludu nie chcemy jej osłabiać przez rozczłonkowanie.

Deklaracja PPS z 17 marca 1921 r. Ocena konstytucji marcowej

Ocenę uchwalonej Konstytucji — ze stanowiska socjalistycznego — dała deklaracja z PPS, złożona w Sejmie w dniu 17 marca 1921 r.:

„W pierwszych miesiącach istnienia Sejmu Ustawodawczego złożyliśmy do łaski marszałkowskiej projekt własny Ustawy Konstytucyjnej. Zmierzaliśmy do utrwalenia niepodległości Rzeczypospolitej, zapewnienia jej obywatelom wszelkiej swobody politycznej, gruntownej w Polsce demokrację prawdziwą, wprowadzaliśmy kraj na drogę socjalistycznych reform społecznych.

Walczymy przez dwa lata o Konstytucję na takich zasadach opartą. Nie wszystkie nasze wysiłki zostały uwiecznione powodzeniem. Większość sejmowa, uchwalając Senat, stworzyła sztuczną przeszkodę dla dalszych postępów demokracji, odrzuciła bezpośrednie głosowanie ludowe i prawo inicjatywy ludowej, odrzuciła Izbę Pracy i żądanie, by Konstytucja zagwarantowała szereg postulatów robotniczych w dziedzinie wolności i strajków i prawnej ochrony pracy; stronnictwa prawicy przeforsowały uprzywilejowane stanowisko kleru w Państwie, nie przyjęły postulatów autonomii tery-

torialnej ani też czynnika społeczno-robotniczego w organizacji własności, niedostatecznie zahamowały samowolę biurokracji i władz politycznych. Nie możemy tedy brać na siebie odpowiedzialności za powyższe ustępy Ustawy Konstytucyjnej i nie możemy oddać za całość Konstytucji swych głosów. Uważamy

niemniej za obowiązek stwierdzić w obliczu kraju i całej klasy robotniczej, że z dniem uchwalenia Konstytucji Polska staje w rzędzie nwożitych państw demokratycznych“

Tragiczna katastrofa tramwajowa

1 osoba zabita, 20 ciężko rannych i kilkanaście lżej

(rt) Niezwykle tragiczna katastrofa tramwajowa miała w dniu wczorajszym miejsce w Łodzi przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Czerwonej. Pociągnęła ona za sobą wiele ofiar, przy czym jedna osoba została zabita na miejscu, a 20 ciężko rannych. Kilkanaście lżej.

O godz. 14.45 tramwaj Nr 6, idący z Pl. Wolności skręcił w ulicę Czerwoną. Tuż za nim jechał tramwaj Nr 3, idący w kierunku Pl. Reymonta. Niewiadomo bliżej, dlaczego nie przestawiona została zwrotnica,

dość, że „trójka“ w pełnym biegu jechała prosto przed siebie, nagle skręciła także w ulicę Czerwoną i ku przerażeniu licznych o tej porze przechodniów, wyskoczyła z szyn i całym impetem wjechała na narożnik domu.

Rozległ się straszliwy huk, spowodowany zderzeniem. Jednocześnie z przepelnionego wagonu rozległy się rozpaczliwe wołania o pomoc pasażerów.

Wskutek gwałtownego zderzenia tramwaju z murem dach tramwaju

odskoczył od karoserii, zaś karoseria zleciała z podwozia. Fronton narożnego sklepu został rozwalony, zaś mur pod wystawą wtłoczony do wnętrza.

W pierwszej chwili trudno było zorientować się w rozmiarach katastrofy i w nieszczęściu, jakie ona spowodowała. Dopiero po kilku minutach skonstatowano, iż została zmasakrowana pokaźna liczba pasażerów.

Na bruku, tuż obok tramwaju, w kałuży krwi leżała młoda kobieta bez życia. Jak się potem okazało, była to Helena Szubert, studentka. Usiłowała ona w ostatniej chwili wyskoczyć w elektrowoz, jednak rozpedzony tramwaj przegnił ją swym ciężarem, tak, że uderzyła głową o bruk, ponosząc śmierć na miejscu. Zwłoki tragicznie zmarłej studentki przewieziono do prosektorium.

Na miejsce katastrofy przybyli przedstawiciele władz, prokurator i komendant M. O. Wezwano niezwłocznie obydwa pogotowia ratunkowe, które zajęły się rannymi, wyciągniętymi ze zdruzgotanego wagonu.

Oprócz władz na miejsce katastrofy przybyli przedstawiciele wydziału technicznego KEŁ i wydziału ruchu, którzy przystąpili do badania przyczyn wypadku. Ustalono, że motorniczemu tramwaju 35-letni Zygmunt Sikorski, który został tylko lekko ranny, dopiero za katedrą zauważył skręcający na prawo tramwaj w ul. Czerwoną. Zorientował się w groźącym niebezpieczeństwie na 50 metrów przed miejscem wypadku. Usiłował zahamować tramwaj, puścił piasek, ale to nie pomogło, gdyż główne hamulce odmówiły posłuszeństwa.

Komisja techniczna zabezpieczyła rozbitą elektrowoz, który zostanie dokładnie zbadany przez rzeczoznawców.

Truman zamierza udać się do Moskwy by w rozmowie ze Stalinem usunąć nieporozumienie

LONDYN (SAP) Korespondent „London Evening News“ w Nowym Jorku komunikuje że prezydent Truman zamierza udać się drogą lotni-

czą do Moskwy w celu odbycia intymnej osobistej rozmowy z gen. Stalinem w razie trudności na konferencji 4 ministrów w Paryżu.

Zdaniem korespondenta prez. Truman pragnie przywrócić zaufanie w stosunkach pomiędzy państwami Wielkiej Trójki i zdaje sobie sprawę, że najłatwiej dałoby się to osiągnąć przy osobistym widzeniu się z premierem radzieckim.

Tymczasem w Paryżu jak i w okolicach 4 mocarstw czynione są ostatnie przygotowania do wznowienia konferencji ministrów spraw zagranicznych.

Zastępcy ministrów spraw zagranicznych w Paryżu zebrał się dziś rano celem ostatecznego wypracowania raportu, który zostanie przedłożony wielkiej czwórce.

Cztery ministrowie zbiorą się pierwszy raz dziś wieczorem. Projekt traktatu z Włochami znajdzie się na pierwszym punkcie porządku obrad, traktat z Rumunią na drugim, sprawa Niemiec na dalszym planie.

Dziś w południe przybył na lotnisko w Le Bourget minister Bevin, w kilka minut później — minister Molotov.

Minister Byrnes opuścił Waszyngton samolotem wczoraj w towarzystwie przewodniczącego komisji spraw zagranicznych sen. Connella oraz przywódcy republikanów sen. Vanderberga. Dziś lada chwila samolot Byrnesa spodziewany jest w Paryżu.

Kurs referendum

Okręgowa Komisja Związków Zawodowych Zarząd Główny Związku Pracowników i Robotników Przemysłu Włókienniczego wraz ze Szkołą Aktywną Świątliczego prowadzi drugi turnus 5-dniowego Kursu Referendum dla kierowników świetlic, przewodniczących oraz pozostałych członków, Rad Zakłado-

wych w dniach 12, 13, 14, 15 i 17 bm. w sali C. R. D. K. — T. U. R. ul. Piotrkowska, w godz. 9—12 min.

30. Jak najliczniejsze stawiennictwo członków Rad Zakładowych, członków Komisji Kult-Oświatowych oraz kierowników świetlic obowiązujące.

Upośledzeni w Południowej Afryce

JOHANNESBURG (SAP) — Przedwodzący Kongresu hinduskiego w Transwalu dr Ym Dadoo w swym przemówieniu na zebraniu kilku tysięcy Hindusów oświadczył: „Sprawa nasza będzie prawdopodobnie przedłożona na forum ONZ w sierpniu br.

Oświadczenie to związane jest

z sytuacją, w jakiej znajdują się Hindusi w państwach Unii Południowo-Afrykańskiej. Jeszcze do dziś dnia stosuje się wobec nich azjatyckie prawo poddańcze. Hindusi domagają się również ustawy o reprezentacji mniejszości hinduskiej.

KUPON Nr. 32
II AKCJA PREMIOWA
dla Czytelników
KURIERA POPULARNEGO

Wyciąć i zachować

„Szkolo, gdy cie wspomina, oczy mam pełne łez“

Łódzka młodzież szkolna i nauczyciele

Wczoraj przez dwie godziny odychaliśmy cudowną atmosferą dzieciństwa, atmosferą szkoły. Przez dwie godziny żyliśmy życiem „ludzi“, dla których najważniejszym problemem jest klasówka z matematyki, a jedną z poważniejszych tragedii tygodniowe oglądziły nie zawsze czystych kolan i paznokci.

KILKANAŚCIE MIESIĘCY WYSILKU

W marcu, ubiegłego roku, byliśmy na tej samej ulicy, ulicy Podmiejskiej, i mieliśmy możliwość obejrzeć warunki w jakich się dzieci wtedy uczyły. Okupanci w okropny sposób zdemolowali budynki szkolne, nie było szyb i drzwi. Ze ścian i sufitów kapala woda, po całym gmachu szalały przeciągi i mimo to, dzieci się już uczyły — tak wielkie było pragnienie polskiej nauki po sześciolletnich namiastkach. Wspólnym wysiłkiem Zarządu Miejskiego, rodziców i nauczycielstwa, gmach odremontowano i dziś nadszedł się on zupełnie do użytku.

SZKOŁA NR 38

W gmachu przy ul. Podmiejskiej mieszczą się aż cztery szkoły powszechne, do których uczęszcza przeszło dwa tysiące dzieci. Jest to stanowczo za dużo, ale nie ma innej rady, ze względu na poważny brak budynków szkolnych. Udamy się do szkoły nr 38.

Pieniąży oddział... pupilki szkoły. Rząd małych, czarnych pulpitów z żółtymi ławkami, jasne i ciemne główki pilnie pochylone nad ze-

szytami. Młoda nauczycielka „wywołuje“ do tablicy. Dla stremowanej obecnością obcych ludzi Zosi, zadanie o jabłuszkach jest naprawdę bardzo trudne. Nie przeszkadzajmy jej więc.

KLASA PRZYSPIESZONA

Najstarsza klasa, tak zwana klasa przyspieszona, pizerabająca ze względu na spóźniony wiek dwie klasy na raz. Za ławkami siedzą wysokie dryblasy, młodzież, która na skutek wojny nie mogła się normalnie uczyć. Są bardzo pilni chcą wreszcie skończyć „powszechniaka“ i uczęszczać do gimnazjum lub szkół zawodowych.

NIE GORZEJ NIŻ PRZED WOJNĄ

Na pytanie nasze czy poziom intelektualny i moralny dzieci jest niższy niż przed wojną, kierownik szkoły odpowiada, że wręcz przeciwnie. Ciężkie warunki okupacyjne wyrobiły w dzieciach hart i wolę, odzwyczaiły je od grymasów. Jeśli chodzi o poziom intelektualny, to przeżycia wojenne też raczej rozwinęły światopogląd dzieci i rozszerzyły ich horyzonty myślowe.

SZKOŁA WOŁA O PODRĘCZNIKI

Na lekcji historii w szóstej klasie zauważyliśmy, że na 34 dzieci, tylko 5 ma podręczniki (i to różnych autorów). Nauka jest w ten sposób ogromnie utrudniona. Czy naprawdę aż taki brak papieru? Byłoby nie można było dostarczyć uczącej się młodzieży dostatecznej ilości książek?

JAK ŻYJE NAUCZYCIEL

Praca nauczycielska jest ogromnie ciężka i wymagająca specjalnego talentu pedagogicznego. Nie każdy potrafiłby utrzymać w spokoju, zaciekawic i uczyć tak wielką gromadę dzieci. W stosunku do nakładu sił jakie nauczyciel wkłada w swoją pracę jest ona stanowczo za mało płatną. Od 1.300 do 1.800 złotych, to naprawdę za mało żeby żyć, a za dużo żeby umrzeć. Nic dziwnego, że odczuwamy taki brak nauczycieli, że niektóre wsie i miasteczka daremnie czekają od miesięcy na otwarcie szkoły.

BOISKO I ŚCIEK MIEJSKI

Duża pauza... na boisko przed szkołą wysypuje się różnobarwny, mały tłumek. Dziewczynki, jak to dziewczynki, wzięwszy się pod rękę poważnie spacerują wokół placu, szepcząc sobie na ucho swoje „panieńskie“ sekrety. Chłopcy już dotwali się do piłki — przyszedł zawodnik ŁKS z zapalem wałę góle, młodzi bawią się w jakies niesłychanie skomplikowane gry, polegające na bieganiu i wrzasku. A tam znów bójka... straszliwy

zarzut... „skarżył“ — obwiniony reaguje na obelgę czynnie, nauczyciel musi rozdzielać dwa, zcepionymi bokserkami chwytami małe ciała.

Ktoś kogoś obraził „ty gnojku jeden“ — tu już interweniuje pleć piękna. „Nie mów tak, to nieładnie“, stwierdza z powagą sześciolletnia dziewczyneczka. Żegnamy dzieciarnię i nauczycieli i wychodzimy ze szkoły. Zalutuje nas jakiś obrzydliwy zapach — to pachnie tak znajdujący się pod szkołą miejski rów ściekowy, płyną tędy nieczystości z czterech ulic. Czyżby w tygodniu czystości, zapomniano o tym ścieku? czy zapomniano, że prątki gruzlicze czatują na ofiarę?

GALIA EST OMNIS DIVISA

Po drodze do przystanku tramwajowego, jak natrętna mucha, krąży między nami wiersz Tuwima: „Szkolo, szkolo, gdy cie wspomina, oczy mam pełne łez — Galia est omnis divisa in partes tres“. Tak przyjemnie byłoby móc powrócić do szkoły, do dwój z matematyki i beztroski dziecięcych lat.

K. JUCHNIEWICZOWA

Wszyscy obywatele wezmą udział w głosowaniu ludowym dn. 30 bm

(rt.) Zakończył się pierwszy etap przygotowań do głosowania ludowego. Komisje obwodowe, odwołane przez kilkanaście dni przez wyborców, sprawdzających spisy, mają obecnie wiele pracy nad uporządkowaniem materiału, rozpatrzeniem reklamacji i ostatecznym ustaleniem stanu wyborców w każdym z obwodów.

W związku z nowymi instrukcjami głównego komisarza wyborczego, rozpoczyna się w komisjach obwodowych wydawanie zaświadczeń o figurowaniu w spisach, osobom, rozpoczynającym urlop, które w dniu 30 czerwca, a więc w dniu referendum znajdować się będą poza stałym miejscem swego zamieszkania.

Wydanie takiego zaświadczenia, uprawniającego do głosowania w dowolnym obwodzie na terenie całego kraju, pociąga — rzecz jasna — za sobą skreślenie ze spisów wyborczych w Łodzi.

W tej chwili trudno więc powie-

dzieć, ile ostatecznie łodzian pójdzie w dniu 30 bm. do urn.

Praca przedwyborcza ożywia się wszędzie. Jak wiadomo, nad zagadnieniami głosowania — stale obradują najrozmaitsze organizacje, a onegdaj, o czym już donosiliśmy, obradował nad referendum aktyw wojewódzki PPS i PPR.

Jutro odbędzie się wielkie zgromadzenie publiczne pod gołym niebem (boisko Zjednoczonych) Zakł. Państw., dawn. Scheiblera i Grohmana. Na wiecu wystąpią przedstawiciele CKZZ.

Wszyscy obywatele winni dołożyć starań, aby instruktorzy referendum, którzy lada dzień wyruszą z akcją propagandową na miasto, mogli dotrzeć do zainteresowanych, aby uświadomić najszerszy ogół o tym, że udział w głosowaniu oraz odpowiedzenie trzykrotnym „tak“ na pytania referendum — to elementarny obowiązek każdego obywatela.

Miliony metrów tkanin rzucone będą na rynek

(G) Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego w Polsce urządził wczoraj konferencję prasową, celem zaznajomienia opinii publicznej z szeregiem aktualnych zagadnień tej kluczowej gałęzi polskiej produkcji, główną bazą której jest Łódź. Z wyjaśnień, udzielonych prasie, dowiedzieliśmy się wielu niezwykle interesujących szczegółów. Pierwsza część konferencji dotyczyła otwierającej się dzisiaj pod egidą związku wielkiej wystawy konfekcyjnej w Miejskiej Galerii Sztuki. Przemysł pragnie zaznajomić się z gustem i potrzebami konsumenta. Ponad 2.000 rozmaitych gatunków tkanin zaprezentuje wystawa, a ankietę, przeprowadzaną między zwiedzającymi oraz jury, zdecydować ma o asortymencie przyszłej produkcji przemysłu. Część wysta-

wy, uzupełniona nowymi eksponatami zostanie przeniesiona na jesień na Międzynarodowe Targi w Poznaniu.

W dalszej części konferencji, oświadczono, że plan produkcyjny II kwartału tegorocznego zostanie przekroczony. Orientacyjne cyfry wydajności wskazują na to, że wykonano 102 proc. planowania (przebiegnie, że w produkcji miesięcznej nie ma zasadniczo wyskoków, czyli, że gospodaruje się i planuje realnie prawidłowo: W III kwartale przewiduje się dalszy wzrost produkcji. W przemyśle bawełnianym wyprodukowanych będzie 10.980.000 kg przędzy cienkiej, produkcja tkanin bawełnianych zamknie się 55,1 milionami metrów towaru. Jeśli chodzi o przemysł wełniany — to wyprodukuje on 1.360.000 kg przędzy czesankowej, 4.800.000 kg przędzy zgrzebnej. Wykończonych będzie 6.800.000 metrów tkanin wełnianych (wzrosło o 1,2 milj.)

Dalej przemysł wypuści na rynek 4.600.000 metrów tkanin lnianych i 2 miliony tkanin jutowych. Produkcja materiałów jedwabnych wyniesie 1.382.000 metrów. Globalna produkcja wzrośnie w nowym kwartale w porównaniu z poprzednim o 14 proc. Tekstylny przemysł zatrudnia ogółem 198.000 robotników.

Poruszone były również zagadnienia płac, rentowności przemysłu włókienniczego, inwestycji, problemy dotyczące normalizacji stosunków w przemyśle na Ziemiach Odzyskanych, pocieszające dane o spadku liczby zatrudnianych fachowców niemieckich, zagadnienia cen sztynwych i komercyjnych na rynku, kwestie rozproszczenia towarów na wieś i do miast itp.

Warto dodać, że 5, 6 i 7 lipca br. zwołany zostaje do Łodzi, jako do głównego ośrodka przemysłu tekstylnego w Polsce, ogólnokrajowy zjazd gospodarzy przemysłu włókienniczego.

ALFRED KRYGIER.



Wywiad z Magdą

Najbardziej czurująca z gruboskornych dwudziestolatek naszego Ogrodu Zoologicznego przyjęła mnie z uprzejmością, czyniąc zaszczyt jej płci i gatunkowi.

Przerzucając z wdziękiem wiązkę marchwi z jednego kącika ust w drugi spytała mnie w sposób nieco zmudzony, czego bym sobie od niej życzył?

„Bitki na gorąco?“ — owszem, czytaj! Zawiesz interesuję się głębszą problematyką społeczną. Możemy porozmawiać...

Zakreśliła kokieteryjnie długą trąbkę, jakby zapytując, czy nie przynosi czegoś nowego. Wręczyłem jej wobec tego pek świeżych rodzielców za jedne 20 złotych, które przyjęła z zaskakującą na to uroczą nonszalancją.

Ach! ciągle te witaminy! wróciła z przekąsem. — Ale to już taki przesyąd, w stosunku do nas, istot, notowanych w spisie ludności, jako roślinnożerne! Nie gardzimy przecież i bombonierami Wedla! Każą nam jednak opychać się wciąż jarzynami! — Ta jednostajność kuchni szkodzi nam nawet na cerę...

Wyjąkałem parę słów usprawiedliwienia.

— ...Pyta pan o te chrzciny? — „Magda“ niby! — No tak! Imię to kojarzy się dość szczególnie z postacią nadobnej biblijnej grzeszniczy — z mniej nadobną postacią jakiejś członkini PeEsEtu, która nie wyróżnia się ani naszą postawą ni wdziękiem. — Taki to już los nas słonie — a ściśle mówiąc słoniówien, gdyż wciąż jeszcze jestem panną na wdaniu!... — Mogłoby się zdobyć na coś oryginalniejszego! Marzyłam o

czymś podobnym do Referendum! — choć nie wiem, czy Referendum lub Referendusia brzmiałoby dość dobrze? Leoz cóż! — Łódź stać tylko na Magdę! Co robić! De gustibus non est disputandum!... — zakończyła, zdumiewając mnie swoją humanistyczną erudycją.

— Czy obywatelka uczęszczała do liceum? — spytałem.

— Ależ, gdzie tam! — odparła słoniczka. — Kształcę się sama! To najpewniejsze! — Obciążyły mnie na maturze, bo wymagania są duże! A przecież nie stać mnie na repetowanie drugiej klasy licealnej! Chciałam być też jak najprędzej samodzielna, aby nie przysparzać kłopotu Zarządowi Miasta, który nawet z ludźmi nie może sobie dać rady! Chęć wreszcie gdzieś pomieszkać, a o to najłatwiej jeszcze w Miejskim Ogrodzie Zoologicznym! Profesor, do którego należy sklasyfikowanie mnie, na pewno nie mieszka tak wygodnie! — Wśród słonie nie ma rzęszty takiej grandy — która zajmowałaby parę mieszkań w Łodzi, w Warszawie, w Sopotach i w Jeleniej Górze! Rozumiem, że nie jest to rzeczą łatwą usdrowić powojenną ludzką zachłanność na cudze dobro. Niechże więc przynajmniej z naszego zakładu, gdzie jak w aros Noego zgromadzono przyswoitych zwierząt po parze, promieniuje na świat dobry obyczaj i przykład dla ludzi bo inaczej — na co nam wzorowe ogrody zoologiczne?...

Istotom rozumnyim nie wypadła być (wintuchami za wiązkę marchwi — lub za jakąś tam dodatkową cędką) budę dla dogodzenia niezdrównej chciwości!... KIEL.

K. Ziliacus

Poseł brytyjskiej Partii Pracy

Polityka brytyjska i rola socjalizmu w powojennej Europie

Zamieszczamy poniżej artykuł przedstawiciela lewego skrzydła brytyjskiej Partii Pracy...

Artykuł ten wyjaśni w dużym stopniu stanowisko poważnego odłamku Partii Pracy na zakończonym w bież. tygodniu Kongresie Partii w Bournemouth.

Los powojennej Europy zależy od wzajemnych stosunków tych mocarstw, które zdecydowały o zwycięstwie. Istnieją trzy alternatywy.

KONCEPCJA CHURCHILLA

Pierwsza — to sojusz anglo-amerkański, który według słów Churchilla, stanowiłby niepokonalną gwarancję bezpieczeństwa...

POLITYKA BLOKU ZACHODNIEGO

Drużą alternatywą jest polityka t. zw. bloku zachodniego. Jest to idea b. min. Edena, stanowiąca przeciwieństwo Churchillowskiej idei sojuszu anglo-amerkańskiego...

Dziś zwolennicy bloku zachodniego są skromniejsi, do kombinacji blokowej chcieliby włączyć już tylko Niemcy zachodnie...

PARTII SOCJALISTYCZNYCH

Po pierwszej wojnie światowej partie socjal-demokratyczne w Europie, które skupiały wówczas większość mas robotniczych...

W Niemczech przywódca prawicy socjalistycznej Scheideman, Ebert i Noske w klasyczny niemal sposób reprezentowali kierownictwo tego rodzaju ruchu socjalistycznego...

W Francji partia socjalistyczna nie poparła w rozstrzygnięciu o mienie hiszpańskich mas pracujących ni pod wodzą Paula Faure'a...

BŁĘDNE ZAŁOŻENIE BLOKU ZACHODNIEGO

Na tym też stają się jasne błędne założenia, na jakich opiera się polityka t. zw. bloku zachodniego.

forsowania. Jeżeli kombinacja sojuszu anglo-amerkańskiego okazuje się niewystarczającą, to blok zachodni - europejski wydaje się wprost śmieszny...

Po drugie nie ma widoków, aby wchodzące w rachubę kraje poszły na tę politykę. Np. w Norwegii rząd nie pójdzie na jakąkolwiek kombinację europejską...

Wreszcie, co blok zachodni przyniesie masom robotniczym Europy? W amerykańskiej strefie okupacyjnej Niemiec aresztuje się bezceremo...

niałnie socjalistów, opowiadających się za zjednoczeniem z komunistami. Władze w strefie brytyjskiej są nieco taktowniejsze...

JEDYNE SŁUSZNA ALTERNATYWA

Jedynie możliwa jest alternatywa trzecia. Jest wprost tragiczne, że rząd labourzystowski dotychczas jej nie wypróbował...

mierzu anglo-sowieckim, jako podstawię, która zobowiązuje jedną i drugą stronę do współpracy w politycznej organizacji i gospodarczej odbudowie Europy...

się wobec nas. Jak stwierdził niedawno po powrocie z Moskwy dyplomatyczny korespondent „Times'a” przywódca ZSRR...

Znalezienie wspólnego języka między ZSRR, Francją i Anglią jest możliwe pod warunkiem, że rząd labourystowski...

Bernard Shaw o geniuszach militarnych I POŁGŁÓWKACH POLITYCZNYCH

Niedawno generał Montgomery wygłosił w Londynie odczyt na temat związku jaki istnieje pomiędzy sprawowaniem funkcji przywódcy militarnego...

Jedno z pism angielskich zwróciło się do najzwyklejszego komentatora brytyjskiego, Gustawa Bernarda Shaw z prośbą o wyrażenie swej opinii...

W dobie obecnej, gdy zagadnienie szczęścia ludzkości rozważane jest z wielką dozą namietności przez socjalistów i reakcjonistów...

Wyjątki pod tym względem stanowią: Juliusz Cezar, Napoleon, Wellington i Montgomery, a więc dwóch Irlandczyków, Korsykanin i Rzymianin...

Napoleon — zdaniem Shaw — był tak niesłychanie „profesjonalizowany” (począł uczęszczać do szkoły wojskowej w wieku lat 11) i tak przesiąknięty teorią taktyki wojennej XVIII wieku...

CENTRALNY ZARZĄD PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO WYDZIAŁ SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO zaangażuje: 1. nauczycieli przedmiotów zawodowych...

wszystkim dzentelmenem, a potem dopiero żołnierzem.

Najwięksi dowódcy angielscy, jak Marlborough i Wellington chętnie zrzucali z siebie swą skórę zawodową...

Napoleona można pod tym względem uważać za wyjątek. Wyrzywał on bowiem jedną bitwę za drugą...

ga, a nawet pod Waterloo miał powody sądzić do późnego popołudnia, że porażkę ponieśli Anglicy.

HANDLARZE SŁAWY

Ale do przedsięwzięcia swej fatalnej kampanii przeciwko Rosji doprowadziła Napoleona nie tyle jego ambicja dokonania podboju świata...

General Montgomery, który wolny jest od tego rodzaju zboczenia, pacyfistycznego, posiada się do oświadczenia, iż ubóstwienie, jakim darzy się „handlarzy sławy”...

Napoleona — przypomina Shaw — doprowadziła do władzy nie żądza potęg, lecz wybitny talent. Potrafił on rozbić i unicestwić bandy rzeźmięszków i półgłówków politycznych...

MONTGOMERY DYKTATOREM

Wobec okropnego zamieszania i sytuacji niemal bez wyjścia, w jakiej znalazła się nasza — jak nazwał ją Hitler — „fałszywa demokracja angielska”...

Montgomery na pewno nie płaciłby nikomu 2.000 funtów rocznie za oponowanie mu, męczenie go i przeszkadzanie mu w pracy.

Może powystrzelaliby wszystkich starych nudziarzy, którzy chcieliby rzucać mu kłody pod nogi, a dla popularnych mówców i podżegaczy założyliby obozy koncentracyjne.

Okres wykonania planów dla Rosji wyznaczony został na 3 lata, dla Ameryki na 4, dla Anglii na 5. Ale w Anglii nie obdarza się narodu władzą demokratyczną...

Wielka Wystawa Konfekcyjna w Łodzi

Dziś, w niedzielę, 16-go czerwca o g. 12-iej w południe w Miejsk. Galerii Sztuki (Park Sienkiewicza) w Łodzi OTWARCIE WYSTAWY KONFEKCYJNEJ

Spółdzielczość w sprawie referendum

Stwierdzając, że: 1. senat, jak uczy historia, był reprezentantem interesów klas uprzywilejowanych, 2. reforma rolna i unarodowienie podstawowych gałęzi gospodarki stworzyły podwaliny pod budowę Polski Ludowej...

kim dają rękojmię bezpieczeństwa i jest fundamentem bogactwa i wielkości państwa. Zarząd Główny Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P. uchwała wezwać ogół spółdzielców do masowego wzięcia udziału w głosowaniu...

Kobieta-handylka stanie przed sądem

SOSNOWIEC (SAP) — Milicja Obywatelska w Gołogogu ujęła nie jaką Apolonie Dratwińska, która przyznała się, że razem ze współnikami dokonała dziesięciu napadów rabunkowych w Dąbrowie Górniczej i okolicach.

Kto nie chce grzebać dotychczasowych osiągnięć — odpowie na wszystkie pytania «» T A K! «»

Nie rozróżniajcie się między sobą, mówiąc, ja jestem ze starej służby, a ty jesteś z nowej służby

Na Zjazd Pepesowców uczestników walk z Niemcami

Dzisiaj rozpoczyna się w Warszawie Zjazd, w którym biorą udział delegacje towarzyszy uczestników walk z Niemcami w kraju i tam wszędzie, gdzie świat zmagają się z dzikim i okrutnym hitlerowskim najeźdźcą.

Organizacje partyjne ze względów technicznych wysłały tylko delegacje, gdyż nie do urzeczywistnienia byłby zjazd wielu tysięcy.

Niema bowiem w naszych szeregach takich, którzy w walce z Niemcami nie brali udziału. Ruch oporu ogarnął Polskę całą. Polska Partia Socjalistyczna od niezapomnianych dni września 1939 r., dni obrony Warszawy, kroczyła w pierwszym szeregu Polski Walczącej. Nawet rozdziewiki i nieporozumienia w tonie partii mogły świadczyć między innymi o masowości ruchu, który nie potrafił się zmieścić w ramach jednolitej organizacji w swoich warunkach konspiracyjnej podziemnej walki. Taka już jest bujna, ambitna i niezdyscyplinowana natura Polaków. Okazało się jednak w ostatecznym rachunku, że gdziekolwiek znaleźli się Pepesowcy, wszędzie, tak samo jak wszyscy Polacy, rzucali się w wir walki i walczyli po bohaterku. Czy to w kraju w konspiracji, czy w stokroć groźniejszych warunkach w obozach lub wreszcie w jawnej walce w szeregach armii zjednoczonych przeciw państwu osi. — Na lądzie, w powietrzu i na morzu walczyli, umierali lub z walki wychodzili zwycięsko. Szli starzy i młodzi, często zaledwie z lat chłopięcych wyrosli. Szły kobiety i młode dziewczęta.

Forny walki były różne. Jeden był cel: pokonanie śmiertelnego

wroga. Wszędzie i zawsze śmierć czyhała i brała liczne ofiary.

Ci, którzy pozostali, zwłaszcza ci wszyscy, którzy za broń chwycili i dane im było uczestniczyć nie tylko w bojach, ale i w wielkich dniach zwycięstwa i całkowitego pokonania niemieckiego imperializmu, trzymającego w swych kleszczach przez z górą 5 lat niemal całą Europę — ci wszyscy wiedzieli, iż walczą o ideały, które przysięgały PPS od chwili jej powstania. Ideały PPS to: Niepodległość narodu, Wolność i Socjalizm.

Gdy rozpamiętywamy minione wieki, klęski i niepowodzenia,

zuchwałe, pełne brawury i odwagi wystąpienia, oraz następne wielkie dni chwały, oddając cześć zasłudze — zwracamy się myślą do szarych powszednich dni życia powojennego, do jego praw i obowiązków.

Niech wolno będą zacytować natchnione wskazania Adama Mickiewicza z jego „Księg Narodu i Pielgrzymstwa Polskiego”:

„Nie rozróżniajcie się między sobą, mówiąc: ja jestem ze starej służby; ja byłem pod Grochowem i Ostrołęką, a ty pod Ostrołęką,

tylko; ja byłem żołnierzem, a ty partyzantem...”

„Nie spierajcie się o zasługi Wasze, i o pierwszeństwo, i o znaki”.

„Podobna jest Rzeczpospolita, którą założył macie, do lasu, który sieje gospodarz.

Jeśli gospodarz zasieje nasienie dobre na ziemi dobrej, może być pewny, że się drzewa urodzą i nie ma potrzeby myśleć o formie drzew, i lekać się, aby się dręby nie urodziły z kolcami, a jędy z liśćmi.

Zasiewajcie więc miłość Ojczyzny i ducha poświęcenia się, a bądźcie pewni, iż wyrosnie

Rzeczpospolita wielka i piękna”.

W innych warunkach, w innym czasie pisane były „Księgi”, ale treści w nich zawarta służyć może jako drogowskaz również obecnemu pokoleniu.

Uczestnicy Zjazdu są przecież jednocześnie żołnierzami i budowniczymi trwałych zrębów własnej Ojczyzny i utrwalenia idei prawa i wolności narodów, które zgodnym wspólnym wysiłkiem pokonały niemieckie barbarzyństwo, niemiecki despotyzm i niemieckie okrucieństwo, idące w parze z pychą i podłością.

Stanisława Woszczyńska

Z historii walk z najeźdźcą hitlerowskim Pepesowców województwa łódzkiego

Karabin, granat i nielegalna gazetka

Nielegalna akcja bojowa PPS rozpoczęła się z chwilą wkroczenia okupanta hitlerowskiego na teren m. Łodzi. Milicja porządkowa PPS na rozkaz partii formowała samodzielne oddziały wojskowe, które dokonywały wypadów dywersyjnych oraz zajmowały się gromadzeniem broni.

Już w grudniu 1939 roku milicja PPS sprowadziła z Tuszynskich lasów do Łodzi — między innymi do Spółdzielni mieszkaniowej „Lokator” — broń, amunicję, materiały wybuchowe (szedlit i trotil) i granaty. Sprzet bojowy znajdował się w specjalnie wybudowanym pomieszczeniu. Opiekę nad magazynem sprawowała sklepowa spółdzielni tow. Kaczmarek Maria, oraz dozorca domu St. Racibórowski, który przechowywał również miny na belkowaniu strychu. Materiał wybuchowy miał być użyty do wysadzenia Grand Hotelu. Z powodu nieprzewidzianych trudności, projekt ten nie doszedł do skutku. Pierwsi organizatorzy akcji bojowej PPS na terenie Łodzi to-

warzysze: Jurczak Waclaw, Jedryka Józef, Kozubski Hugon, Kolańczyk Kazimierz i Nowak Antoni zdecydowali się użyć zamagazynowany materiał wybuchowy do wysadzenia mostów kolejowych na linii Łódź-Koluszki, koło Gałkówek i Wykna.

Hala montażowa motorów samochodowych i samolotowych „Promotor” w Łodzi była terenem działalności sabotażowej tow. Gogolewskiego Zygmunta i Potakowskiego Jana. Niszczyli oni motory samochodowe i samolotowe. Dnia 20 czerwca 1942 r. nastąpiło aresztowanie naszych towarzyszy. Część z nich została wywieziona do obozów koncentracyjnych, reszta zbrodniarzy hitlerowskich powiesili w halach montażowych „Promotor”. W ten sposób zginęli towarzysze Gogolewski Zygmunt, Potakowski Jan i Łada Tadeusz z okrzykiem „Jeszcze Polska nie zginęła”.

Poza Łodzią najsilniejszym ośrodkiem naszej działalności było Końskie i Opoczno. Najpiękniejszą postacią partyzanta socjalisty na tym terenie był tow. Borowiecki Ludwik („Odmęt”, „Młot”). Był to młody człowiek, który mimo najcięższych warunków materialnych przy pierwszym spotkaniu z przedstawicielem organizacji bojowej PPS błagał: „dajcie nam jak najszybciej broń”. Kiedy organizacja P. P. S. mogła wreszcie zaspokoić jego prośbę — wróg hitlerowski był nekany niemal każdego dnia. Towarzysz Borowiecki wraz z tow. Wielgoskim Wiesławem („Granit”) zorganizowali wkrótce partyzantkę, składającą się z kilkuset ludzi stosunkowo nieźle uzbrojonych.

Pierwszym ich wyczynem bojowym było opanowanie więzienia w Końskich, gdzie przedostali się w mundurach granatowej policji i po steroryzowaniu straży wypuścili wielu uwieczonych bojowców i działaczy politycznych. Od tego czasu partyzantka „Odmęta” działa coraz intensywniej, zajmując się konfiskatą niemieckiego sprzętu bojowego i żywności, paleniem magazynów niemieckich i wypadami na mniejsze oddziały wojsk hitlerowskich. Działalność oddziału partyzanckiego „Młota” trwa bez przerwy niemal aż do wkroczenia oddziałów sowieckich. Niestety dowódca nie doczekał się chwili wyzwolenia kraju. W utarczce z oddziałem własowców, którzy oddzielili partyzantów, widząc bezna-

działną sytuację własną i kilku najbliższych, którzy znaleźli się w większej odległości od głównych sił — ostatnim ładunkiem z pistoletu pozbawia się życia.

W piotrkowskim bojowcy PPS służyli pod rozkazami GL, BCH, AK, PAL, i AL podejmowali również nierówną walkę. Ich osiągnięcia — to atak na więzienie, elektrownię i spalanie posterunku celnego w Głpchowcu w jesieni 1944 roku, ataki na pociągi saperskie w Babach, gdzie padło wielu Niemców. Dokonano również szeregu eksplozacji na urzędach gminnych i mleczarniach w Kamińsku, Rozprz. Zlikwidowano kilku zandarmów i konfidentów. W akcji na tym terenie uczestniczyli towarzysze: Salski Stanisław, Macioch Władysław, Pocał, Kopeć, Krupa i wielu innych.

Radomszczańskie jest bodajże najsilniej przesieknięte krwią walczących partyzantów. Hitlerowcom, którzy w czerwcu 42 r. powiesili we wsi Gidle dwunastu uczestników walki — zdawało się, że ruch oporu został zlikwidowany. W rzeczywistości stało się inaczej.

Jednym z najstarszych instruktorów wojskowych PPS na terenie garnizonu Radomska był młody i energiczny tow. Michał Brzeszczoł. Oddziały przez niego zorganizowane stacjonowały w lasach kotwiniowskich, potockich, cieleńskich i innych.

W lipcu 43 r. nasze zmobilizowane siły partyzanckie wmaszerowały do Radomska i zdołały opanować je w ciągu jednej nocy. Uwolnieni zostali więźniowie, zniszczono akta w urzędach, skonfiskowano broń i przy minimalnych stratach oddział zdołał się wycofać na pozycje wyjściowe. Terenem najintensywniejszej działalności partyzantów pepesowskich były wsie:

Krzepień, Młynsk, Złoty Potok, Żytno, Michałpol, Polichno, Klery, Nizina, Jacków, Wygoda i Garnki. Oddziały nasze rozporządzały poza bronią krótką i automatyczną cekaemami, małymi działkami, oraz materiałem wybuchowym, który był używany na linii Radomska—Częstochowa i Radomska—Koluszki. Zagoni naszych działaczy śledzący do powiatu włoszczyńskiego i kieleckiego. Punktami kolejowymi, które znajdowały się pod szczególną „opieką” naszych oddziałów, gdzie wysadzono w jednym miejscu most a w drugim pociąg, były przystanki kolejowe w Kłomnicy, Porajku, Kamińsku, Rozprz i Rudzie.

W czasie ataku na koszary w Myszakowie zabito 84 Niemców. W tej samej miejscowości wysadzono pociąg osobowy ze sztabem gestapo.

Niemcy w odwet podchodzili pod domy naszych towarzyszy i otwierając ogień niszczyli całe zagrody wraz z ludźmi i dobytkiem. W ten sposób została zniszczona zagroda naszego towarzysza Słazaka Stefana w Chorzeniu.

Stosunkowo nieliczny oddział Michała Brzeszczoła złożony z 36 żołnierzy dokonał wielu akcji bojowych. Oto niektóre z nich:

W lutym 1944 spowodowano wykołnienie 18 wagonów. Na linii Częstochowa—Kielce spalono wagon z benzyna. W lutym 1944 r. grupa operacyjna Radomska—Pławno słała bój z zaskoczonym patrolem, gdzie pada kilku Niemców, a reszta rozbiega się w popłochu.

Brzeszczołowi, podobnie jak „Młotowi” z Koneckiego, nie było danym doczekać wolnej Polski. W chwili wkraczania wojsk sowieckich, zbrodnica reka targnęła się na jego piękne i bohaterskie życie. Józef Weżyk-Wolicki mjr.

Z Filharmonii

Pierwsza rocznica Filharmonii

Na dzień 14 czerwca r. b. przypada pierwsza rocznica otwarcia Filharmonii w Łodzi.

Osobno poświęcimy wspaniałemu omówieniu rocznego dorobku pracy tej tak ważnej dla naszego miasta placówki artystycznej. Tu ograniczymy się tylko do sprawozdania z koncertu symfonicznego, którym Filharmonia uczciła tę swoją pierwszą rocznicę.

Ze Filharmonia przyczyniła się w ciągu tego roku do ugruntowania życia muzycznego w Łodzi, że wyrobiła sobie liczne grono odbiorców, przyjaciół i wielbicieli, o tym świadczyła sala wypełniona do ostatniego miejsca. Być może, że do tak wyjątkowo licznych zgromadzenia się słuchaczy przyczyniły się i inne atrakcje: np. ukazanie się po dłuższej nieobecności dyr. Zdzisława Górzyńskiego przy pulpicie kapelmistrzowskim, — program, którego frajdą była „Szeherazada” Rimskiego-Korsakowa, — może występ tak lubianego przez łódzian pianisty, jakim jest Władysław Kędra, — może z wszystkiego tego coś po trochu, doś, że sala przedstawiała widok bardzo odświętnie natłoczony.

Koncert rozpoczął mniej atrakcyjną kompozycją — Polonezem orkiestrowym Liszta, utworem efektownym, ale o mniejszej muzycznej wartości. Jeżeli zadaniem jego było podkreślenie uroczystości chwili — to podkreślił on ją w sposób bardzo donośny.

Koncert fortepianowy b-moll Czaj

kowskiego ma za to u nas licznych swoich amatorów, zwłaszcza wtedy gra go Władysław Kędra. Utwór ten w wykonaniu świetnego pianisty miał należyć do rozmach w palestrycznej części pierwszej, sielskiej nastrojowość w Andante i taneczne zacięcie w zakończeniu.

Dobrze pod względem pianistycznym wykonana została kadencja solowa części pierwszej.

Dyr. Górzyński interesująco i z przejęciem poprowadził „Szeherazadę”. Nie wiadomo, co w tej kompozycji bardziej podziwiać: pomysłowość w operowaniu nastrojową tematyczną, czy harmonizację, zawsze u Rimskiego-Korsakowa oryginalną i ozarnającą, czy też niezrównane mistrzostwo instrumentacji. Chyba jednak — to ostatnie. W sztuce interesującego i oryginalnego mieszania barw instrumentalnych kompozytor ten mało ma sobie równych! Dyr. Górzyński, w zakresie istniejących możliwości, zaprezentował nam to dzieło doskonale. Sola niektórych poszczególnych instrumentów, odgrywające tu dużą rolę, wykonane zostały płynnie i czysto. Górowała nad innymi koncertmistrzynie Filharmonii p. Bronisława Kotszkatówna, bardzo precyzyjnym i szlachetnym snuciem głównego baśniowego tematu Szeherazady.

Utwór Korsakowa, zresztą jak i cały koncert, spotkał się z życzliwym i gorącym aplauzem.

ST. WOYNA-GWIAZDZIŃSKI

Wymiana studentów z Czechami

(SAP) Rząd Czechosłowacki zwrócił się do Polski z propozycją wymiany studentów wydziałów lekarskich polskich uniwersytetów ze studentami czeskimi na warunkach wzajemności. Pozytywną odpowiedź Rządu Polskiego przekazano poselstwu R. P. w Pradze celem realizacji

Tomaszów Mazowiecki glosuje trzy razy TAK!

Dnia 14 bm. w sali posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej w Tomaszowie odbyło się zebranie organizacyjne Obywatelskiego Komitetu Głosowania Ludowego, który powołany został z inicjatywy stronnictwa Bloku.

Zebrań, któremu przewodniczył tow. Eugeniusz Zieliński, po dłuższej dyskusji dało wyraz zdecydowanego stanowiska społeczeństwa tomaszowskiego w sprawie głosowania ludowego, czego wyrazem był głos przedstawiciela Stow. Byłych Więźniów Pol. obozów hitlerowskich, stwierdzającego imieniem tych wszystkich, którzy tak bardzo dotkliwie odczuli groźbę niemieckiego barbarzyństwa, iż jedynym gwarantem spokojnej naszej przyszłości jest droga, którą kroczy przyszłość jest demokracja, a aprobatą tej drogi będą odpowiedzi: tak! tak! tak!

Stanowisko klasy robotniczej uwytkniętym przedstawiciel Rad Zakładowych w słowach: robotnik tomaszowski przestał już dyskutować nad swym stanowiskiem do głosowania ludowego i odpowie zdecydowanie: TAK!

Podkreślić należy szeroki wachlarz przedstawicieli społeczeństwa na posiedzeniu, gdyż poza przedstawicielami stronnictw politycznych i organizacji młodzieżowych, w posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele: Wojska Polskiego, Zw. Nauczycielstwa Polskiego, Więźniów Politycznych, Uczestników Walki o Niepodległość, Ligi Kobiet, Organizacji sportowych, charytatywnych, społecznych, gospodarczych, przemysłowych, Związków Zawodowych oraz przedstawiciele Zrzeszenia Kupców i Głodzkiego Związku Cechów.

16 VI. w Łodzi

WAŻNE TELEFONY:

- Woj. Urząd Bezp. — tel. 252-73
- Wojewódzka Kom. Milicji Obywatelskiej — tel. 250-07
- Miejska Komenda Milicji Obywatelskiej — tel. 253-60
- Pow. Urząd Bezp. — tel. 130-01
- Kom. Pow. MO. — tel. 185-02
- Pogot. Lekarskie PCK — tel. 117-11
- Pogot. Ratunk. Miejskie — tel. 104-44
- Pogot. Ratunk. Uł. esp. — tel. 134-15
- Straż pożarna — tel. 8
- Biuro numerów — tel. 199-00
- Redaktor Naczelny Kuriera Popul. i sekretariat — tel. 130-46
- Sekretarz Redakcji — tel. 144-18
- Kierownik Administracji — tel. 222-22
- Dział ogłoszeń i Eksped. — tel. 256-87
- Dział prężumeryaty — tel. 268-95

DYŻURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują apteki: Danieleckiego (Piotrkowska 127), Zajęczkiewicza (Zielony Rynek 37), Górczyckiego (Przejazd 59), Karlińska (Piłsudskiego 51), Antoniewicz (Szosa Pabianicka 58), Steckla (Limanowskiego 87).

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

ul. Stefan. Jaracza 27
Dziś o godzinie 12-ej w południe Wielki Popis Szkoły Tańca Artystycznego J. Mieczynskiej, o godz. 19-ej punktualnie „Uczeń Diabła”. W poniedziałek przedstawienie szkolne „Zemsty”. Od wtorku codziennie „Uczeń Diabła” G. B. Shaw'a w reżyserii Krasnowieckiego, dekoracjach Daszewskiego z Górską, Damińskim i Hańcza w rolach głównych.

TEATR POWSZECHNY TUR

ul. 11-go Listopada 21
Do środy włącznie ostatnie przedstawienia arcyzabawnej komedii Moliera „Szelmostwa Skapena” z Jackiem Woszczerowiczem w popisowej roli Skapena

TEATR NA PIĘTERKU

(Studio Muzyczne — Traugutta 1)
Dziś o godz. 19.30 po raz ostatni światna komedia Antoniego Cwojdzińskiego „Freuda Teoria Snów”, która w niezrównanym wykonaniu Janiny Romanówny i Jana Kreczmara stała się wielkim sukcesem artystycznym.

TEATR „SYRENA”

W TEATRZE LETNIM „BAGATELA” Piotrkowska 94
Dziś ostatni dzień 2 przedstawienia programu „Wiosenne Rewierendum”.
W środę, dnia 19 bm. premiera „Żołnierza Królowej Madagaskaru” z Mirą Zimińska i Ludwikiem Sempolińskim na czele zespołu „Syrena”.
Początek przedstawienia o godz. 16.30 i 19.30. Kasa „Bagateli” czynna cały dzień.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA. DASZYŃSKIEGO 34

Dziś 2 przedstawienia nowoczesnej aktualnej komedii w 3 akt. pióra Jana Rojewskiego pt. „Produkcja Pana Brandta”. Akcja komedii toczy się współcześnie w Łodzi. Sztukę reżyserował Michał Melina. Dekoracje projektu Otto Axera. W skład zespołu wchodzi: Michał Melina — w roli przemysłowca Brandta, Teresa Marecka — w roli Haliny, córki Brandta, Jerzy Duszyński w roli Ryszarda Opalińskiego, narzeczonego Haliny, Hanna Bielicka w roli Zuzanny Makomaski, gwiazdy teatryku „Przebój”, Feliks Żukowski w roli robotnika Pawła Walczaka i Maria Kaniewska w roli służącej Brandtów. Początek przedstawienia o godz. 17 i 20-ej. Kasa czynna od godz. 10-ej.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”

Piotrkowska 243
Dziś o g. 19 ostatnie dni wspaniałej operetki „Wiktoria i jej huzar” z Elną Gistedt w roli tytułowej. Udział bierze cały zespół artystyczny. Kasa czynna od godz. 12. Wkrótce operetka „Marica”.

OSTATNIE 2 DNI

Teatr Gong (Południowa 11) gra ostatnie 2 dni Dymsha, Humor i S-ka. Udział biorą: Dymsha, B. Arceńska, I. Topolnicka, Zofia Wilczyńska, J. Bielenia, Bolkowski, Darśki, Szwalcer i Chór Harjana. Teksty: Tadeusz Chrzanowski, Z. Drabik i J. Jurandot. Początek 16.30 i 19.30.

ZEBRANIE ESPERANTYSTÓW

We środę dnia 19 bm. odbędzie się w siedzibie Związku Esperantystów, Andrzeja 12, o godz. 19 zebranie członków. Na porządku dziennym sprawozdanie z Ogólnopolskiego Zjazdu Delegatów.

RADIO

fala 224 m.

na niedzielę, 16. 6. 46

6,57 Z Krakowa: Sygnał czasu, 7,00 Kalend. hist., 7,05 Muzyka, 7,15 Rozmowa ze słuchacz, 7,30 Muzyka, 8,00 Z W-wy Dziennik por., 8,20 Program na dzisiaj, 8,25 Muzyka, 9,00 Z Łodzi: Program na dzisiaj, 9,05 Jak spędzić święto? 9,10 Płyty, 9,50 Transmisja uroczystości wręczenia sztandaru 1-szemu samodzielnemu pułkowi łączności przez społeczeństwo m. Zgierz, sprawozdawca Ludwik Szumlowski, 10,40 „Robotnik, muzyka i śpiew” — pog. Marka Zagajnego z cyklu „Co się dzieje w Łodzi?” 10,50 d. c. Transmisja ze Zgierza, 11,57 Z Krakowa Sygnał czasu i hejnał z Wieży Mariackiej oraz wskazania obywat. Tadeusza Kościuszki, 12,06 Z Katowic: Poranek symf., w przerwie radiokronika i latarnik radiowy z Warszawy, 13,30 „Niemy po wojnie”, 13,40 Z W-wy: Audycja wojskowa, 13,53 Najciekawsze audycje przyszłego tygodnia, 14,00 Audyc. dla świetlic wiejskich, 14,35 Chwilka studiów, 14,40 Z Krakowa: „Juliusz Słowacki” — słuchow., 15,20 Z W-wy: Recenzje, 15,30 Pieśni Wiktora Bregy, 16,00 Audyc. sl.-muz. dla dzieci, 16,20 Audyc. dla młodz., 16,50 Kronika kultury, 18,45 „Podróż po świecie”, 19,05 Z Łodzi: „Miłość i polityka”, 19,30 Z W-wy: Dziennik wiecz., 22,00 Muzyka muz., 20,50 „10 min. poezji”, 21,00 Z Łodzi: „Beatrycze” — fel. Antoniego Gołubiewa, 21,10 Koncert Życzeń i część, 21,55 Wiadomości sportowe, 22,00 Z Warszawy: Audycja rozrywkowa, 22,15 Muzyka taneczna, 23,00 Ostatnie wiadomości dzion. wiecz., 23,25 Program na jutro, 23,35 Z Łodzi: Koncert Życzeń II-ga część, 23,55 Program na jutro, Zakończenie audycji i Hymn do 24,00.

UWAGA!

Kto wie coś o losie Postanowicz Alfreda, który ostatnio tj. 1939 roku był w Starobielsku (Rosja Sowiecka k/Charkowa) poszukuje żona Postanowicz Irene i prosi o wiadomość — Stryków k/Łodzi, ul. Targowa 1. Wszystkie Redakcje Zagraniczne proszone są o przedrukowanie tego ogłoszenia.

OGRÓD ZOologiczny

Z D R O W I E

(dojazd tramwajem 9) otwarty od 9 rano do zmierzchu.

Wytwórnia chemiczna

TEOFIL PAŁCZYŃSKI

Łódź, Nawrot 43, tel. 220-52

poleca

PASTY DO OBUWIA:

„PRIMALIN”
„ARGO”

„WILKI W NOCY”

RITTNERA

W TEATRZE POWSZECHNYM TUR

Teatr Powszechny TUR występuje w przyszłym tygodniu z premierą sztuki Tadeusza Rittnera „Wilki w nocy”, której każdorazowe wystawienie na scenach polskich spotykało się z wielkim zainteresowaniem i powodzeniem. Reżyseruje Stanisław Daczyński, dekoracje i kostiumy przygotowuje Otto Axer. Rolę Prokuratora, należącą do najlepszych w jego bogatym repertuarze kreuje Józef Węgrzyn. Prezesa Sądu Henryk Szletyński, Morwicę Jan Świdorski. W roli Żanety Dylskiej Wanda Łuczycka, Julie, żonę prokuratora grać będzie Elżbieta Łabuńska. Naderzyntę Bronisława Bronowska.

Teatr „SYRENA” w Teatrze Letnim

„BAGATELA” ul. Piotrkowska 94

Dziś po raz ostatni o godz. 16.30 i 19.30 „WIOSENNE REWIERENDUM” W środę, dnia 19 bm. premiera farsy St. Dobrzańskiego w oprac. J. Tuwima i T. Sygletyńskiego „ŻOŁNIERZ

KRÓLOWEJ MADAGASKARU”

W rolach głównych Mira Zimińska i Ludwik Sempoliński, poza tym udział biorą: Stefka Górka, Janina Macherska, Maria Bielicka, Władysława Nawrocka, Kazimierz Petecki, Kazimierz Pawłowski, Stefan Witas, Helena Puchniewska, Edward Dziewoński, Wacław Kucharski, Jerzy Bielenia Regina Grabowska, Alina Janowska; balet i orkiestra, Kasa „Bagateli” czynna cały dzień.

Repertuar kin łódzkich

POLONIA ul. Piotrkowska 67	„MASKARADA”
TECZA ul. Piotrkowska 108	„PIĘKNA PLEĆ”
GDYNIA ul. Przejazd 2	„DOM BANKOWY”
STYLÓWY ul. Kilińskiego 123	„ZEW PUSTYNI”
BALTYK ul. Narutowicza 20	„POWRÓT O ŚWIECIE”
WISŁA ul. Przejazd 1	„PŁOMIEN NIE ZGASŁ”
ADRIA Marszałka Stalina (Główna) 1	„PŁOMIEN NIE ZGASŁ”
WŁÓKNIARZ ul. Zawadzka 16	„CO MÓJ MAŻ ROBI W NOCY”
H E L ul. Legionów 2-4	„DOM BANKOWY”
TATRY ul. Sienkiewicza 40	„A. B. C. MIŁOŚCI”
PRZEDWIOSNIE ul. Zeromskiego 74-76	„FORTANCERKI”
WO_NOSC ul. Napiórkowskiego 16	„MOI RODZICE ROZWODZĄ SIĘ”
ROMA ul. Rzgowska 34	„BLAGIER”
ZACHĘTA ul. Zgierska 26	„SKŁAMAŁAM”
BAJKA ul. Franciszkańska 31	„PEWNEJ NOCY”
ROBOTNIK ul. Kilińskiego 178	„ZÓLTE CIENIE”
REKORD ul. Rzgowska 2 (Plac Reymonta)	„PEWNEJ NOCY”
M J Z A Ruda Pabianicka	„LEGIA HONOROWA”
ŚWIT Bałucki Rynek 5.	„DZIECI KAPITANA GRANTA”
OSWIATOWY OM. TUR ul. Kopernika 8	„BOGACTWO MORZA”

Początek seansów; w dni powszednie o godz. 16, 18 i 20; w niedzielę i święta o godz. 14, 16, 18 i 20.

Kina: Hel, Adria, Przedwiosnie i Roma rozpoczynają seanse o pół godziny później t. zn. w dni powszednie o godz. 16.30, 18.30 i 20.30 w niedzielę i święta pierwszy seans o godz. 14.30. Oświatowy — 2 seanse dziennie: godz. 17. 18.30. Niedziela i święta 15.30, 17 i 18.30.

Początek seansów w kinie „Baltyk” w dni powszednie o godz. 16, 18 i 20 w niedzielę i święta o godz. 12, 14, 16, 18 i 20-ej.

Przedsprzedaż biletów do kin: „Rekord”, „Wolność” i „Roma” dla członków Związków Zawodowych (Zgłoszenia zbiorowe odbywa się w Radzie Zakładowej fabryki Geyera (Piotrkowska 295) od godz. 10—13-ej.

Celem uniknięcia natłoku prosimy o przychodzenie na wcześniejsze seanse!

Państwowa Fabryka Wagonów we Wrocławiu

POSZUKUJE STAŁYCH DOSTAWCÓW

na artykuły techniczne i pomocnicze, chemikalia, różne narzędzia oraz inne materiały wchodzące w zakres budowy wagonów

Szczegółowe oferty z wymienieniem artykułu, ceną i terminami dostaw prosimy przesłać pod powyższym adresem do WYDZIAŁU ZAKUPÓW.

OGŁOSZENIA DROBNE

L e k a r z e

Dr med. SIENKO KSAWERY (z Warszawy), specjalista chorób skórnych, wenerycznych, pęcherza. Przyjmuje ul. Kilińskiego 132 w godz. 12—2 i 4—6. Tel. 205-55. -232

Dr KOWALSKI MIECZYSLAW specjalista chorób wenerycznych i skórnych przyjmuje od 8—10 i 3—6 Al. 1 Maja 5.

Dr L. ROŻYCKI, specjalista chorób kobiecych i akuszerii, ul. Legionów 9 tel. 166-29, przyjmuje 1—6. 1536

Dr med. MARKIEWICZ Gustaw specjalista chorób skórnych i wenerycznych, Piotrkowska 109, m. 6, II piętro. Tel. 138-52. —929

Dr med. E. MIKULICZ ze Lwowa, lekarz-dentysta, specjalista chorób dziąseł i jamy ustnej, Zawadzka 17, tel. 144-45.

Dr LIBO ALEKSANDER, choroby uszu, nosa i gardła, ul. Przejazd 6. Przyjmuje od godz. 8—10 i 4—6, tel. 101-50. —1498

Dr med. B. TOŁCZYŃSKI — starszy asystent Uniwersytetu Łódzkiego, specjalista chorób uszu, nosa i gardła Sienkiewicza 37, ordynuje od 8—7-ej popoł. Tel. 269.01.

Dr ADAM KONDRACKI specjalista chorób żołądka, kiszki, wątroby. — Obecnie przyjmuje: Narutowicza 35 od 3—6, tel. 206-99.

Dr B. DOBROWOLSKI specjalista chorób nerwowych i seksualnych — przyjmuje od godz. 4—7 Kopernika Nr 6, tel. 186-00. —1079

LEKARZ STOMATOLOG Aljeja Barakowska z Warszawy — leczenie jamy ustnej i zębów. Pracownia zębów sztucznych. Andrzeja 2. —930

Dr J. VOGEL ze Lwowa, specjalista chorób kobiecych i akuszerii. Przyjmuje ul. Narutowicza 4. Tel. 260.92.

Zagubione dokumenty

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód tożsamości, oraz papiery urzędowe na nazwisko Ks. Dębski Leon. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot dokumentów do Administracji „Kuriera Popularnego”. —1659

UNIEWAŻNIAM zagubione dokumenty na nazwisko Gwoździńska Jany z zam. w Siedlcach. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot dokumentów za wynagrodzeniem ul. Targowa 19. —1660

UNIEWAŻNIAM legitymację partyjną wydaną przez Dzielnicę PPS Elektrownia na nazwisko Gralewski Stefan. —1661

UNIEWAŻNIAM skradzioną legitymację tramwajową na nazwisko Kwiatkowski Józef, ul. Wygodna 14

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód tożsamości, kartki żywnościowe z 3 miesięcy, pokwitowanie dla Caritasu oraz fotografie pamiątkowe i pieczęć na nazwisko Marczak Adela. Marysin 2-gi ul. Okopowa 112. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot tylko dokumentów. —1663

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną na nazwisko Siemiątkowski Bolesław, ul. Napiórkowskiego 09. —1664

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty, kartę rozpoznawczą oraz legitymację partyjną, legitymację Zw. Zaw., kartę rejestr. Radio - odbornika na nazwisko Gajdecki Andrzej, ul. Dąbrowska 25. —1665

UNIEWAŻNIAM zagubioną legitymację tramwajową Serii A. na nazwisko Hrdina Wiktor, Łódź, ul. Daniłowickiego 3. —1666

UNIEWAŻNIAM zagubione potwierdzenie zgłoszenia karty rejestracyjnej na sklep ze słodyczami na nazwisko Ogińska Roma, ul. Daszyńskiego 40. —1646

UNIEWAŻNIAM zagubioną legitymację tramwajową (kremową) na nazwisko Kasiński Michał, ul. Północna 21. —1637

Zaofiarowanie pracy

FABRYKA obrabiarek i Odlewni Żelaza W. Krusche w Pabianicach, ul. Łaska 3 poszukuje samodzielnego buchaltera oraz rutynowanej maszynistki. Zgłoszenia osobiste od godz. 9—11

PRZYJMujemy mistrzów tkackich na krosna angielskie, przewlekaczy ze znajomością przykręcania. Na przedzalnę, prądki i fleyerki. Zgłaszać się w godz. 8—10 ul. Wodna 23

BIELIŻNIARKI potrzebne na wykwintną stalunkową bieliznę męską K. Balary, Piotrkowska 15. —1546

POTRZEBNE maszynistki na pomocnicze maszyny saneczkowe. Na rutownicza 25-3. —1667

R ó z n e

INŻ. CUKERMAN, proszę zgłosić się po odbiór zagubionych rzeczy do Administracji „Kuriera Popularnego”. Piotrkowska 70. —1669

PLISOWANIE, dekantyzowanie. Na żądanie król sulejki na miejscu, ul. Południowa 23. —1668

NAPRAWA odborników radiowych, różnych typów, szybko, solidnie, tanio wykonuje ul. 6-go Sierpnia 22.

L o k a l e

POKOJU umeblowanego przy rodzinie lub oddzielnie — poszukuję. Zgłoszenia tel. 185-42.

Kupno i sprzedaż

OPONY NOWE o wymiarze 650 x 15 sprzedamy. Wiadomość: Pabianice, tel. 08. —1643

MUCHOŁAPKI w najlepszych gatunkach różnych firm. Ceny ściśle hurtowe, każde ilości w miejscu i za zaliczeniem. — Łódź, Cegielniana 25, tel. 152-05.

DOM MEBLOWY Łódź, Piotrkowska 154, tel. 202-84. Poleca najtańszej urzędzenia biurowe, pokoje stołowe, sypialnie, gabinety, kuchnie, tapczany, fotele, krzesła, różne pojedyncze meble oraz kupujemy wszelkie meble. —1642

SERY tyłżyckie, holenderskie, blokowe, twaróg, gęsi bite skubane, masło śmietankowe, jaja gwarantowane — sprzedaż hurtowa: Łódź, Gdańska 184, tel. 145-82.

POKOST w kilku gatunkach, tynktura do brzozy, sykatywa, lakier kopalowy poleca wytwórnia chemiczna „ULTRON” Łódź, Południowa 78/80, tel. 138-19. Kupuję kalafonie.

KREDE MALARSKA, gips murarski i dentystyczny, farby, pokost llniany i syntetyczny, lakiery olejne i nitro we wszystkich kolorach poleca „FARBO-CHEMIA”, NARUTOWICZA 24, TEL. Nr 214-30.

CHEMIKALIA dla przemysłu garbarskiego i inn. poleca „FARBO-CHEMIA” NARUTOWICZA 24. — TEL. 214-30.

OLEJKI eteryczne i esencje dla przemysłu uniwersyteckiego i mydlarskiego, barwniki żywnościowe poleca „FARBO-CHEMIA”, NARUTOWICZA 24. — TEL. 214-30.

Czy naród amerykański jest szlachetny?

Amerykańscy murzyni — Zamiłowanie do picia i jedzenia — Życie rodzinne

(JM) Nowy Jork to, jak wiadomo, miasto największych kontrastów na świecie. Luksus, jaki trudno sobie wyobrazić, styka się w tej największej metropolii świata z najjaśniejszą nędzą. Nowy Jork jest obecnie niewątpliwie znacznie bardziej kosmopolityczny, niż przed wojną. Amerykanie, to naród, którego dobrej woli nie wolno kwestionować, ale ta dobra wola i szlachetne instynkty narodu, nie są, niestety, sprowadzone na właściwe tory i dlatego w wielu wypadkach marnują się i paczą. Niezorganizowana bowiem dobra wola nie jest w stanie nakarmić zgłodniałych narodów europejskich, ni znieść dzielnic nędzarzy.

Dzielnica najhaniebniejszej nędzy jest w Nowym Jorku Harlem. Jeśli używamy słowa „hanība“, to w tym sensie, że spada ona, oczywiście, nie na mieszkańców Harlemu, a na bogatych, sytych, tonących w zbytkach właścicieli pałaców w innych dzielnicach.

W Harlem mieszka 300.000 Murzynów. Liczba ta powiększyła się znacznie w ciągu ostatnich 25 lat, zwłaszcza z powodu napływu Murzynów z Dalekiego Zachodu, których prymitywne obyczaje przyczyniły się jeszcze do pogorszenia warunków bytowania w dzielnicy Czarnych. Szerzą się tam nieustannie choroby epidemiczne, których źródłem jest brud, a procent śmiertelności zarówno wśród dorosłych, jak i dzieci można nazwać przerażającym. Rodziny murzyńskie napako-

wane są do brudnych, ciasnych mieszkań dosłownie, jak śledzie do beczki, a jak żyją tysiące bezdomnych, to dla przygodnego obserwatora pozostaje nierozwiązaną zagadką.

We wschodniej części miasta wystąpiono z inicjatywą zburzenia przegniłych chat i baraków i wystawienia na ich miejsce nowoczesnych domów mieszkalnych, ale plan ten — jeśli w ogóle zostanie wykonany — to nie wcześniej, niż za 4 do 5 lat i będzie to tylko kropka w morzu brudu, nędzy i najgorszych warunków bytowania ludzkiego.

CZARNA „ZŁOTA“ MŁODZIEŻ
Zjawiskiem, które przede wszystkim musi rzucić się w oczy każdemu, kto znajdzie się w Harlem, są grupki młodych ludzi, wystające beczynnie na skrzyżowaniach ulic. Można ich naliczyć całe setki. Cała ta młodzież nie pracuje i utrzymuje się własnym przemysłem, a nikt absolutnie nie troszczy się o to.

Innym nieoczekiwanym zjawiskiem w Harlem są rozsiane wszędzie, na każdej z nędznych uliczek „Instytuty piękności“. Jeśli zważyć niezwykłą szpetotę mieszkańców tej dzielnicy, istnienie tych zakładów w takich ilościach musi wydać się złośliwą ironią.

Można całymi dniami spacerować po ulicach Harlem i nie spotkać ani jednego białego człowieka. Biali nie odwiedzają nigdy tej dzielnicy. Nawet właściciele kamienic, inkasują czynsz komorniani

za pośrednictwem czarnych agentów.

DIETA AMERYKAŃSKA

Każdy Amerykanin, mający okazję zetknięcia się z cudzoziemcem, przybywającym do jego ojczyzny, zapyta go niewątpliwie natychmiast, czy nie jest on przypadkiem zdania, że Amerykanie za dużo jedzą. A cudzoziemiec, chcąc być szczerym, musi odpowiedzieć, iż istotnie, wydaje mu się, że trochę za dużo. Nie jest to zresztą tylko opinia przedstawicieli wygłodzonej Europy. Ostatnie oficjalne statystyki amerykańskie wykazują, iż Yankesi jedzą obecnie znacznie więcej, niż przed wojną. Tracą oni masę czasu na jedzenie i obmyślanie różnych efektownych diet gdyż — nie znając nędzy innych państw — nie zdają sobie sprawy z własnego bogactwa. Jeśli kwestia, czy Amerykanie jedzą za dużo może podlegać pew-

nej dyskusji, to stwierdzenie, iż piją za dużo, nie będzie na pewno przez nikogo kwestionowane. Piją nie tylko mężczyźni, ale i kobiety i młodzieńcze dziewczęta. Zwyczaj picia zamiast popołudniowej herbaty, cocktaili przyjął się i rozprószył we wszystkich klasach społeczeństwa amerykańskiego, a napoje są mocne.

SZCZĘŚLIWE MAŁŻEŃSTWA

Głównie na podstawie filmów, produkowanych w Hollywood, a także reportaży, dotyczących spraw erotycznych, w Europie spopularyzowało się wyobrażenie, że co najmniej 90 proc. małżeństw amerykańskich rozwodzi się i że zawieranie ślubów w Ameryce nie jest w ogóle traktowane poważnie.

Jest to pojęcie powierzchowne i zupełnie błędne. Nie można, oczywiście brać pod uwagę gwiazd filmowych i ekscentrycznych milio-

rek, gotowych na popełnienie każdej ekstrawagancji w pogoni za sensacją. Większość jednak Amerykanów wstępuje w związki małżeńskie z zamiarem założenia rodziny i nie uważa bynajmniej samochodu i dancingu za sprawy ważniejsze, niż pierwsze dziecko.

Urzędowe statystyki wykazują, iż u 80 proc. małżeństw amerykańskich dziecko przychodzi na świat w pierwszym roku po ślubie. Poważnie myślący obywatele amerykańscy nie są bynajmniej zachwyceni opinią zagranicy, przypisującą Ameryce zupełną nieodpowiedzialność i rozwiązłość w sprawach seksualnych i chcieliby spowodować zmianę tej opinii, jak również mniemanie, że społeczeństwo amerykańskie odnosi się nieprzyjaźnie do wszelkich form nowoczesnego socjalizmu, gdyż uważają, że opinia taka jest kompletną kompromitacją dla nowoczesnego społeczeństwa.

Ze sportu

LKS - Skra (Śląsk) 13:3

Wysokie zwycięstwo łódzkich bokserów

Bokserzy śląskiej „Skry“ zaprezentowali się we wczorajszym spotkaniu jako zespół słaby ulegając pięciomocnemu ŁKS-u 13:3. Jedyne Sztolę i Grzywocz zaprezentowali ładną walkę.

W wadze muszej spotkali się Adamiec i Stasiak. Zwycięża zdecydowanie na punkty Stasiak.

W wadze koguciej sędzia ogłasza zwycięstwo Grzywocz z powodu nadwagi Pawłaka. Walka towarzyska obfitowała w ciekawe momenty. Wygrał wysoko ślązak.

W piórkowej Marcinkowski trafia na słabego przeciwnika Ciupkę, któ-

rego wykańcza kilkoma silnymi cio- sami już w I rundzie.

W lekkiej Sztolę przegrywa z Kowalskim. W I rundzie widać lekką przewagę łodzianina, do którego należy również druga runda. Sztolę skręca nogę i nie może się podnieść. Sędzia wylicza go.

W półśredniej Olejnik pokonał Bielskiego, któremu łodzianin przez

wszystkie rundy nie pozwolił przyjść do głosu.

W średniej Rychtelski remisuje z Ptakiem. Wynik jest sprawiedliwy.

W półciężkiej zwycięża w 2 rundzie Janicki Formę. Ostatnia walka w wadze ciężkiej przyniosła zdecydowane zwycięstwo Żylisowi. W ringu sędziował ob. Lewandowski. (As)

Widula — Garncarz

Pojedynek na 30 km.

(sk) Polski Związek Lekkoatletyczny urządza pierwsze zawody eliminacyjne, które wyłonią uczestników europejskich mistrzostw lekkoatletycznych w Oslo, w dniach 6 i 7 lipca w Warszawie, a nie jak uprzednio podawano w Poznaniu.

Między innymi w ramach zawodów tych odbędzie się ciekawy pojedynek między naszymi długodystansowcami. Będzie nim próba pobicia dotychczasowego rekordu Polski na 30 km przy udziale Garncarza i Widuły, który ostatnio wstąpił się swymi sukcesami w Leningradzie. Garncarz ponadto spróbuje uzyskać nowy wynik w biegu maratońskim.

Zawiadomienie

W niedzielę, dnia 16 czerwca o godz. 10-tej rano, w hali warzywno-owocowej, Zielony Rynek 1, odbędzie się Walne Zgromadzenie Pracowników Powszechnej Spółdzielni i byłej Fabrycznej Spółdzielni Spożywców w Łodzi.

Ze względu na ważność omawianych spraw obecność pracowników obowiązkowa.

Wejście za okazaniem kart wstępu. Pracownicy, którzy dotychczas nie otrzymali kart wstępu winni się po nie zgłosić do sekretariatu Wydz. Sp. Wych., Kilińskiego 81, lub też w dniu zebrania otrzymać takowe przy wejściu na salę o godz. 9.30. Prosimy o przestrzeganie punktualności.

GONG

Południowa 11

OSTATNIE 2 DNI

niedziela i poniedziałek

DYMSZA, HUMOR i Ska

Początek przedst. w niedzielę i święta o godz. 16.30 i 19.30. W środę premiera z Chmurkowską i Fertnerem.

Niemcy z łopatami w ghetcie

(g) Kiedy powstała w Łodzi kwe- stia uprzatnienia gruzów z terenu byłego ghetta, na Bałutach, ogłoszono w prasie, że do ciężkiej tej pracy staną dzieci łódzkich szkół. Zarówno filia łódzka Polskiego Zw. Zachodniego jak i in. organizacje zwróciły wtedy uwagę, że na roboty te należy raczej skierować, znajdujących się jeszcze w Łodzi Niemców. Hitlerowcy zrównali też dzielnicę z ziemią, niechaj teraz Niemcy pracują nad uporządkowaniem gruzów i ruin.

Ozecznie, jak komunikuje Zarząd Miejski, sprawa uprzatnienia gruzów ze zniszczonej przez okupanta dzielnicy staromiejskiej posunęła się naprzód i rozwiązana została w myśl dezyderatów społeczeństwa. Do oczyszczenia i porządkowania przydzielono pierwszą partię 100 Niemców z Obozu Pracy na Sika- wie. Niemcy ci są codziennie przywożeni samochodami na teren b. ghetta i pracują, z łopatami i kilofami w rękę przy usuwaniu gruzu codziennie przez 8 godzin.

Tydzień dziecka

(rt) W dniu dzisiejszym rozpoczyna się na terenie Łodzi i województwa łódzkiego Tydzień Dziecka. Będzie on trwał do 23 bm.

Celem Tygodnia jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na dziecko, które winno dziś znaleźć się pod szczególnie troskliwą opieką, zwłaszcza, że cierpiało ono dotkliwie podczas wojny i okupacji. Wyróżnie z niego przecież przyszły obywatel Rzeczypospolitej.

W ramach Tygodnia odbędą się

w poszczególnych powiatach naszego województwa, a także w Łodzi barwne pochody dziecięce, imprezy i zabawy oraz pogadanki zarówno dla dlatwy jak i dla rodziców i opiekunów.

W czasie trwania Tygodnia odbędą się zbiórki uliczne na rzecz akcji kolonii letnich, prowadzonych pod egidą inspektoratów szkolnych. Najmłodsze dzieci otrzymają w dniu swego święta po jednej tabliczce czekolady z darów UNRRA.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA“ — Piotrkowska 243

DZIS — niedziela tylko jedno przedstawienie o godz. 19-tej. Uwaga! Wkrótce operetka E. Kahmana „MARICA“ z udziałem E. Gisteld i L. Messal.

„WIKTORIA i JEJ HUZAR“

operetka P. Abrahama

Udział bierze cały zespół artystyczny chór — balet i wielka orkiestra „LUTNI“
Kasa teatru czynna od godz. 12-tej.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA

Daszyńskiego 34

dzisiaj 2 przedstawienia

aktualnej komedii w trzech aktach p. t.:

Produkcja Pana Brandta

pióra JANA ROJEWSKIEGO.

Początek o godz. 17-tej i 20-tej. Kasa czynna od godz. 10-tej

OGŁOSZENIE

o zmianie wysokości opłat administracyjnych i za czynności urzędowe na rzecz Gminy Miejskiej Łodzi.

Zarząd Miejski w Łodzi podaje do wiadomości, że stosownie do uchwały Nr. 193 Miejskiej Rady Narodowej z dnia 27 maja 1946 r. w Archiwum Miejskim w Łodzi z dniem 1 czerwca r. b. obowiązują następujące opłaty:

1. za wyciąg z ksiąg ludności zł. 50.—
2. za odpis z rejestru mieszkańców zł. 50.—
3. za odpis aktu całkowitego, sporządzonego i uwierzytelnionego przez Archiwum, za każdą stronę, zapisaną całkowicie lub częściowo zł. 50.—
4. za odpis sporządzony przez petenta, a tylko uwierzytelniony

przez Archiwum, za każdą stronę zł. 25.—

5. za odrys mapy, planu lub fotografii jakiegokolwiek dokumentu, który został sporządzony przez petenta z egzemplarza, przechowywanego w Archiwum, od każdego arkusza zł. 50.—

6. przy poszukiwaniach genealogicznych opłaty, przewidziane w p. 3, 4 i 5, podwyższa się o 100%; o ile wywód genealogiczny potrzebny jest do ustalenia obywatelstwa polskiego, stosuje się opłaty normalne.

7. za podania zł. 25.—
Łódź, dn. 13 czerwca 1946 r.
Zarząd Miejski w Łodzi

Redakcja: Łódź, Piotrkowska 68, Administracja: Piotrkowska 70. Tel. red.: 130-46 i 144-18. Adm.: 222-22 i 256-37. Konto czek. Bank Spółem Nr 308 i PKO Łódź VII 4414

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 12-13. Sekretarz Redakcji od 11-12-ej. Redakcja rękopisów nie zwraca. Honorujemy artykuły tylko z góry umówione. Redaktor: Artur Karaczewski

Wydawca: Wojewódzki Komitet PPS w Łodzi.

CENY OGŁOSZEŃ Drobne: za wyraz petiłowowy poza tekstem — 5 zł. Inne ogłoszenia: za milimetr — szpalte poza tekstem — zł 14, w tekście — zł 21. — W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 procent drożej.